

VÄGGEN UT

SVERIGES STÖRSTA MEDLEMSTIDNING OM BROTTSFÖREBYGGANDE ARBETE

TEMA

Kriminalitet som livsstil

- Sprututbyte
- KRIS Norrköping
- Psykosyntes: Del
- Och mycket mer...
- Kriminalvården och Moment 22
- Unga KRIS Region Öst
- Debatt: Bruce Clarke

LEJONGÅRDAR

INGÅR I SYDSVENSKA HÄLSOGRUPPEN

Vi erbjuder bl a:

Kvalificerad familjevård för 18 år och uppåt

Killar, tjejer och par är välkomna

Individuell behandling med egen behandlingsassistent under hela behandlingsprocessen

Ett brett utbud av familjehem

Ett stort utbud av arbetspraktik och fritidssysslor

Neuropsykologiska utredningar inom olika problemområden som ADHD, DAMP och dyslexi av vår egen psykolog

Ett fungerande kvalitetsledningssystem.

Nya ägare Den 1 november 2004 bytte Lejongårdar ägare. Sydsvenska Hälsogruppen har övertagit verksamheten av Olle Lejon. Läs mer på www.shg.se

Lejongårdar har Sydsvenska Hälsogruppen som huvudman. Lejongårdar har funnits sedan 1992. Företaget är styrt av de anställda. Basenheten Lejonet är ett HVB-hem med 9 platser i Skogaby, 1 mil utanför Laholm. Vår gård ligger ganska avskilt med vacker natur och bad- och fiskesjöar som närmaste grannar.

På vår basenhet vistas man några månader. Från basenheten går man sedan vidare ut i våra värdfamiljer, som finns i Skåne, Halland & Småland, eller till något annat behandlingsalternativ som alla parter är överens om. Våra värdfamiljer får kontinuerlig handledning och utbildning av Lejongårdar och vid placering av klient så besöks familjen en gång per vecka. Vår behandlingstid är individuell, men minst ett år.

Vi har ramavtal med Kriminalvården och ett flertal kommuner. §34-placeringar och kontraktsvård tillhör vår vardag. Vi har färdiga behandlingsplaner för kontraktsvård. Sol §6 samt LVM-placeringar är vi också väl förtrogna med.

På Lejongårdar kräver vi drogfrihet av alla inblandade parter. Vi kontrollerar drogfriheten med utandningsprov samt urinprov på egen utrustning. Dessa kontroller sker under hela placeringen, efter ledighet, vid misstanke eller helt spontant.

Lejongårdar Skogaby 312 93 Laholm
0430-602 00 info@lejongardar.se www.lejongardar.se

VÄGEN UT

ISSN 1651-4254

Medlemstidning för
**Kriminellas Revansch
I Samhället**

Utges av
RIKSKRIS
Tjärhovsgatan 9
116 21 Stockholm
Telefon: 08-643 30 19

Chefredaktör
Marcus Beun

Ansvarig utgivare
Peter Söderlund

Layout / Design
Arek Socha

Journalist
Bruce Clarke

Övriga skribenter
Stefan Schierbeck
Caroline Christiansson

Adress
VÄGEN UT - Redaktionen
Tjärhovsgatan 9
116 21 Stockholm
Telefon: 08 - 643 30 19
E-post: vagenut@kris.a.se

Hemsidan
www.kris.a.se

Prenumeration/Annons
Kontakta redaktionen

Upplaga/år
20 000 ex vid 4 utgåvor

Tryckeri
www.prinforbergs.se

Redaktionen förbehåller sig
rätten att redigera (förkorta men ej
lägga till) insända texter.
För icke beställt insänt material
ansvaras ej.

**KRIS, Kriminellas
Revansch I Samhället**
är en ideell förening där
före detta kriminella
och missbrukare hjälper
varandra tillbaka in i
samhället. KRIS startade
1997 och idag finns
föreningen på 24 orter i
Sverige och dessutom i
flera andra länder.

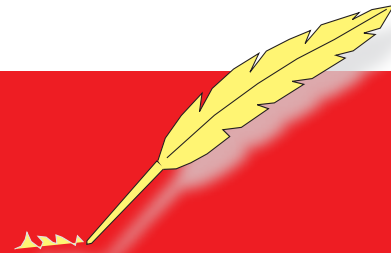
Innehåll:

Omslag: Bilden är arrangerad

Foto: Göran Forsberg

<i>Redaktörens rader</i>	<i>sid 4</i>
<i>Annonser</i>	<i>sid 5</i>
<i>Regeringens proposition angående sprututbyte</i>	<i>sid 6-7</i>
<i>Annons: Tele 2</i>	<i>sid 8</i>
<i>Medlemsregistret</i>	<i>sid 9</i>
<i>Unga KRIS Region Öst</i>	<i>sid 10-11</i>
<i>Adresser till lokalföreningar</i>	<i>sid 12</i>
Medlemsinformation	sid 13
<i>Kriminalitet som livsstil</i>	<i>sid 14-15</i>
<i>Kriminalvården och moment 22</i>	<i>sid 16-17</i>
<i>Debattartikel: "Paradoxerna jag funnit"</i>	<i>sid 18-19</i>
<i>Psykosyntes</i>	<i>sid 20-21</i>
<i>KRIS Norrköping</i>	<i>sid 22-23</i>
<i>NBV-sidor</i>	<i>sid 24-25</i>
<i>Notiser</i>	<i>sid 26</i>
<i>Dikter & Insändarsida</i>	<i>sid 27</i>
<i>KRISJURISTERNA</i>	<i>sid 28</i>
<i>Av Egen Kraft AB</i>	<i>sid 29</i>
<i>Annonser</i>	<i>sid 30-32</i>

Denna annons plats kostar 1000kr/nummer

Snart kommer våren och allt blir så underbart!

Vilken fantastiskt vinter vi har fått förmånen att få vara med om den sista tiden. Inget slask och blask, jag vet att det har varit, svin kallt. Alla kanske inte tycker att det är så härligt och framför allt inte de som är hemlösa.

Men snart kommer våren och allt blir så underbart och skönt. Man blir liksom kär i allt och alla och för ingenting. Förändringens tid är snart här med allt som jag längtar efter just nu.

Det händer mycket i KRIS Sverige som vanligt, Unga KRIS Region Öst har startat i Stockholm, Uppsala och Norrköping. Föreningar öppnar i nya lokaler, nya projekt, nya visioner och mål skapas för att hjälpa våra bröder och systrar till ett nytt liv utan kriminalitet och droger. Regeringen kanske inte har samma mål som vi. Jag kan inte sluta att förvånas över politiken som förs i vårt land ibland. Jag tänker på sprututbytet och hela debatten kring den frågan skapar ytterligare frågor. Varför en lag om sprututbyte? Det är för att projektet i Skåne ska finnas kvar. Det är det den går ut på. Motionen är skriven från den regionen och gynnar deras egna intressen. Sen använder man sig av argument som vetenskapliga studier och hänvisar till resultat från den regionen. Det finns regioner i Sverige som har lika bra resultat om inte ännu bättre utan sprututbyte. Överdödligheten bland heroinister i Malmö har varit hög, den siffran måste ju vara mer angelägen att få ner än någonting annat. De internationella vetenskapliga rapporterna är så missvisande och vinklade i förhållande till verkligheten att det bara känns lar-

vigt att hänvisa till dem överhuvudtaget i debatten. Blir det fler rån om man delar ut automatvapen till befolkningen, men inga kulor? Den frågan ställde Peter Söderlund härom veckan. Grov liknelse kanske, men väl värd att fundera på.

KRIS är ett drogfritt alternativ och det är det som vi kämpar för. Vi hjälper varandra en dag i taget, ibland en timme i taget. Vi tror på människor även om de inte tror på sig själva. Vi tror att det bor en kraft i varje människa som har förmågan att skapa sig ett liv utan droger. Vi ger den kraften näring att utvecklas tills den dag man känner att man kan ge sig själv en klapp på axeln och säga till sig själv: – Jag är en bra och en fin människa som är värd all kärlek och respekt som jag kan få.

Eldsjälar kommer in på KRIS och växer och går vidare ut i samhället. Vi som jobbar i Stockholm har fått uppleva det. Min närmaste medarbetare Peter Roth har slutat på redaktionen och gått vidare ut i arbetslivet. Det var Peter Roth som tog VÄGEN UT upp på en helt ny nivå av layout och design. Jag är honom evigt tacksam för hans hjälp och kunskap. Tack, Peter!

Det har varit en tung arbetsbörda för mig ensam på tidningen och med medlemsregistret. Jag har varit på gränsen till ett nervvrak, men skam den som ger sig.

Samtidigt som en slutar står det någon i dörren och undrar om han får komma in och vara med. Självklart får man det. Jag har suttit och tänkt att vi skulle behöva någon som kan göra undersökande journalistiska artiklar för vägen ut. Jag hann inte mer än att tänka tanken förrän Bruce

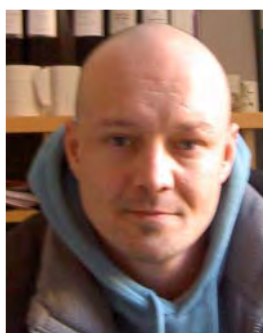
Clarke dyker upp och säger att han vill vara med. Bruce Clarke har jobbat som journalist i 20 år med undersökande journalistik. Det är vid sådana tillfällen man undrar om man inte ska bli religiös, någonstans så finns det någon som hör ens önsknings. Ytterligare en kille som heter Arek Socha har precis börjat med layout och design här på redaktionen.

Alla som vill hjälpa till på KRIS ska få en möjlighet att göra det. Under förutsättningen att de vill leva upp till våra deviser Hederlighet, Drogfrihet, Kamratskap och Solidaritet.

Alla som vill ändra på sitt liv och vill leva drogfritt och hederligt är välkomna till KRIS. Vi behöver eldsjälar som hjälper andra och samtidigt hjälper sig själva. Det är så det funkar här på KRIS. Ingeting är omöjligt om man är hederlig och drogfri, allt är möjligt. Med vänliga hälsningar!

Marcus Beun, chefredaktör VÄGEN UT
vagenut@kris.a.se
Telefon: 0736-21 46 27

Arek Socha
Layout / design

E-post: arek.socha@kris.a.se
Telefon: 08-643 30 19

Bruce Clarke
Journalist

E-post: bruce.clarke@kris.a.se
Telefon: 0736-88 84 31

Ny Medarbetare

Foto: MARCUS BEIJN

Bruce Clarke, journalist VÄGEN UT

VÄGEN UT har fått en ny medarbetare. Bruce Clarke, 55 år, frilansjournalist.

Bruce är utbildad på Journalisthögskolan i Stockholm (1986–87). Efter utbildningen arbetade han i cirka ett år vid A-pressens Stockholms redaktion och därefter frilansade han fram till 1996 då han startade Journalistfirman Clarke. I journalistfirmans regi startade han 1998 Nätverket 30 EU-journalister. Denna verksamhet var ytterst framgångsrik och under en period var den en av de mest expansiva nyhetsbyråerna inom unionen. Inriktningen var granskande journalistik gentemot arbetsmarknad, medicin, politik och sociala fenomen inom unionen, men också en hel del rese, fiske och trädgårdsodlingsreportage.

Bruce kommer främst att ägna sig åt att skriva för VÄGEN UT om händelser inom KRIS verksamhetsområden. Han kommer att delta i debatten som kommer att föras från hans egen personliga synvinkel, fristående från KRIS.

Bruce kommer att delta i det löpande journalistiska arbetet på tidningen.

Redaktionen kommer förhoppningsvis, fram till nästa nummer, att ha utformat en policy som VÄGEN UT kommer att följa i sina artiklar och reportage.

Under en period, kommer Bruce att få förmånen att skriva artiklar från "kåken", eftersom han har ett 14 månaders straff för vapen- och narkotikabrott att verkställa.

"Förhoppningsvis blir det sista gången, jag har tröttnat på skiten", berättar Bruce.

Han började med preludin 1967, satt på Råby 68–69 sedan har det varit ett antal svängar ut och in på "kåken". Det har för det mesta handlat om stölder, bedrägerier och innehav av narkotika.

Bruce Clarke's tillskott på redaktionen har tagits emot med öppna armar. VÄGEN UT är på väg mot målet att få en mycket bredare tidning med journalistisk tyngd. Vi kommer att öka granskningen av samhällets maktavare och föra KRIS grundidéer upp på den politiska nivån. Bruce Clarke kommer att leda det undersökande journalistiska arbetet på redaktionen.

**ÖPPENVÅRDSBEHANDLING
enl. Minnesotamodellen**

Alkoholbehandling
Rörstrandsgatan 15 (S:t Eriksplan) Stockholm
telefon 08-31 01 19

**Drogbehandling och
Kriminalitetsprogram**
Kammakargatan 48 (Hötorget) Stockholm
telefon 08-22 63 30

**Samarbete med FamVux/HVB
Stockholm**
Avtal med Kriminalvården

www.steponerehab.se

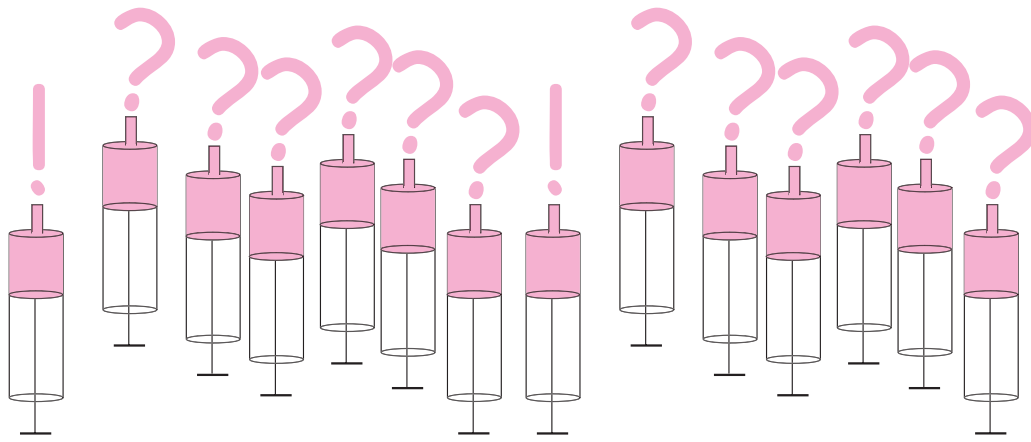

Narcotics Anonymous
Anonyma Narkomaner

Ring:

0771-13 80 00
om du vill prata med någon.

www.nasverige.org

Regeringens proposition angående sprututbyte

Debatten om sprututbyte har åter fått fart sen regeringen med Morgan Johansson, folkhälso- och socialtjänsteministern, i spetsen har lämnat in en proposition i ämnet till Riksdagen för beslut. **VÄGEN UT** träffade ministern för att ställa några frågor i ämnet. Huvud argumentet för ett nationellt sprututbyte har varit att minska HIV bland injektionsmissbrukare i Sverige. En kontroversiell fråga i debatten är att det är olagligt att använda narkotika i Sverige samtidigt som staten ska hålla med redskap som direkt går till olaglig verksamhet.

■■■ Nu har projektet utvärderas och den 1 juli ska lagen klubbas igenom.

– Det här är en fråga som vi dragit på i över tjugo år. Det har funnits i Malmö och Lund sen 1985-86 och under hela den här tiden så har politikerna bara skjutit frågan framför sig, säger Morgan Johansson.

I enlighet med lagförslaget vill regeringen inte tvinga landstingen att starta sprututbytesprogram, utan gör det möjligt för landsting i samråd med kommunerna att själva bedöma läget ut efter den egna situationen i regionerna. Förslaget är upplagt på ett sånt sätt att det ställs krav på kommun och landsting som startar denna typ av verksamhet.

Krav på kommun och landsting

Kraven som ställs är att det ska finnas en avgiftning, behandling och en eftervård. Kommun och landsting måste tillsammans göra en ansökan för att starta sprututbytesverksamhet.

– Jag är inte säker på att det kommer att bli så många landsting som ansluter sig. För det första så har vi region

Skåne, dom får behålla det, sen får vi se vad de tänker göra i Stockholm, säger Morgan Johansson till VÄGEN UT.

I Stockholm är det som hela havet stormar, beskrev Per Johnsson, RNS, Riksförbundet Narkotikafritt Samhälle, debatten som pågår i huvudstaden.

Att lägga ner projektet hade varit en möjlighet, en annan är att behålla det men i en lagstadgad form. Regeringen har nu valt det senare alternativet och ska låta regionerna själva välja om det vill ha det eller inte, allt för att inte skapa ramaskri uti i landet. Ett förslag hade varit att tvinga ut verksamheten i landstingen. Då hade inte bara havet i Stockholm gungat utan svallvågor värre än tsunamin uppstått.

Staten sponsrar med sprutor

Med motstånd från de flesta ideella organisationerna och andra insatta personer i området, valde regeringen ändå att lämna in propositionen.

Sverige har delats upp i två delar, de som är emot och de som är för. I Skåne finns det största antalet förespråkare för ett sprututbyte och ute i landet finns

de flesta motståndarna. De som är för säger att det är en hälsofråga och de som är emot säger bland annat att det inte är förenligt med svensk narkotikapolitik. Enligt svensk lag är det förbjudet att använda narkotika samtidigt som Staten nu ska sponsra med sprutor till olaglig verksamhet.

– Jo, det är klart att argumenten kan ställas mot varandra på det sättet, självklart är det så. Men om det åt ena sidan är en bra åtgärd att minska HIV och andra sidan att det skulle sända ut fel signaler om att det skulle vara okey att knarka, så får man trycka på om det ligger någonting i det, om det skulle bli mer narkomaner för att man delar ut sprutor och det finns ingenting som tyder på det, menar Morgan Johansson.

Många har undrat om Sveriges restriktiva narkotikapolitik är på väg mot en liberalisering, är den det?

– Nej, det är den inte. Vad vi gör är att vi reglerar den verksamhet som funnits i tjugo år i Sverige, förklarar Morgan Johansson.

Sprututbytet i Skåne har fått mycket kritik för sin kontroversiella verksam-

het. I en studie som Socialstyrelsen gjorde 2001 av verksamheten i Skåne visade att 30 % av dem som ingick i studien dog av överdos av heroin. Överdödligheten bland missbrukare i Skåne-regionen är markant hög och det är en mänsklig tragedi svårt att bortse ifrån.

– Missbruk i sig är livsfarligt. I Skåne har man haft väldigt mycket heroin, mer än vad man haft i Göteborg som har mer av amfetamin, förklarar Morgan Johansson.

820 miljoner

Med motiverade samtal skall programdeltagarna motiveras över till en avgiftning som leder till behandling följt av en eftervård. I eftervården ska det ingå bostad och en sysselsättning ska finnas med när man kommer ut från en behandling.

– Där kan bland annat KRIS finnas med i den delen av eftervården, förklarar Morgan Johansson.

I propositionen satsas det också 820 miljoner kronor på att bygga upp missbruksvården i Sverige. En vårdgaranti finns också på förslag som innebär att missbrukaren som vill sluta använda narkotika ska få träffa en socialsekreterare inom 2-3 dagar. Inom 4 veckor ska det finnas en individuell behandlingsplan för den som söker vård.

– Det är första gången på femton år som staten går in med öronmärkta pengar för att få upp insatserna i missbrukarvården, berättar Morgan.

Internationell forskning

Argumentet och syftet för en rikstäckande verksamhet är att minska HIV-spridningen bland injektionsnarkomaner i Sverige.

Morgan Johansson menar att i Skåne, där programmet har drivits som projekt i 20 år, har visat en positiv hiv-prevention.

– Ja, det finns det ju framförallt i den internationella forskningen där man då har sett att det här kan beläggas. Det publicerades en artikel i The Lancet för några år sen där man hade gått igenom situationen i 80 städer i hela världen där man jämförde städer som hade sprututbyte och städer som inte hade och där slutsatsen blev att man fann en signifikant skillnad när det gäller HIV spridning mellan de två situationerna, berättade Morgan Johansson.

Foto: PAWEL FLATIO

– Jag är inte säker på att det kommer att bli så många landsting som ansluter sig. För det första så har vi region Skåne, dom får behålla det, sen får vi se vad de tänker göra i Stockholm, säger Morgan Johansson.

Akademisk pajkastning

Det finns kritik på den internationella forskningen och kritik på den kritiken. Den akademiska pajkastningen har konstaterats. Den rapport som har varit föremål för kritik är rapporten som Alex Wodak har tagit fram åt WHO 2004.

Kerstin Käll som är missbruksforskare, beroendeläkare och en av författarna till boken ”sprututbytesfrågan” var på ett möte i Genève innan jul, 2005 då hon kritiserade metoderna i framför allt The Lancet artikeln som Hurley och medarbetare publicerade 1996 och som är huvudnumret i WHO rapporten.

Bengt Svensson, docent i socialt arbete i Malmö, har med medarbetare granskat (se fotnot) i sin tur Kerstin Källs bok ”sprututbyte” och anklagar henne för att var tendensiös och drar fel slutsatser från de rapporter som hon studerat.

– Bengt Svensson beskyller mig och mina medarbetare för att vara tendensiösa i vår bedömning av sprutbyteslitteraturen. Jag menar att vi närmat oss ämnet med en sund skepsis, grundad på många års nära kontakt med många missbrukare i Stockholm, skrev Kerstin Käll i nättidningen Drugnews.

Boken som Kerstin Käll och med-

arbetare har skrivit är på svenska och med andra ord inte vetenskaplig rapport efter som det måste till en publicering i en vetenskaplig tidskrift för att kallas för vetenskaplig.

– Vi har nu skickat in vår artikel med genomgång av den vetenskapliga litteraturen om sprututbyte som HIV-prevention. Det kommer att ta ett antal veckor innan vi vet om den kommer att publiceras, meddelande Kerstin Käll den 22 februari 2006 till VÄGEN UT.

Det viktigaste i regeringens förslag har inte varit den internationella forskningen även om man hänvisar till de skarpt kritiserade rapporterna och använder det som argument. Morgan hänvisar till Skåneprojektet och menar att den har visat goda resultat som HIV-prevention. Skåne har inte haft en HIV-epidemi att mäta med. Det finns dom som säger att det är tack vare sprututbyte och andra menar på, att de hade de inte haft utan sprututbyte heller.

Kontraproduktiv effekt

– Göteborg som inte haft ett sprututbytesprogram har inte heller haft en HIV-epidemi, och det tack vare andra åtgärder som HIV-testning, information och en öppenhet bland missbrukarna själva om sin HIV-status, menar andra.

Så finns det dom som menar att det kan bli en kontraproduktiv effekt av sprututbyte, alltså att HIV inte går ner bland deltagarna och att det kan gå upp bland deltagarna i stället. Det finns en rapport ifrån Vancouver, Kanada, där det har blivit så.

– Skulle det visa sig att det får en motsatt effekt på HIV-preventionen och att fler dör, ja då får vi omvärdera frågan. Men det tror jag inte kommer att hända, säger Morgan Johansson.

Text: Marcus Beun

fotnot: Sprututbytesfrågan – En granskning av en forskningsgenomgång om effekter av sprututbytesprogram. En sammanställning från Socialhögskolan i Lund av: Eva-Malin Antoniusson, fil.dr, universitetslektor, Arne Kristiansen universitetslektor Socialhögskolan i Lund, Leili Laanemets, socionom och fil dr i socialt arbete, Bengt Svensson, docent i socialt arbete vid Malmö högskola, Dolf Tops, universitetslektor på Socialhögskolan vid Lunds universitet.

Betala inte mer än nödvändigt!

Ring billigare med mobilen genom KRIS och Tele2!

**OBS!
NYTT AVTAL**

Genom ett samarbetsavtal mellan KRIS och Tele2 erbjuds alla medlemmar mobilabonnemang och mobiltelefoner till mycket förmånliga priser.

- Ingen öppningsavgift på samtalen.
- Mycket förmånligt pris till alla Tele2Comviq-kunder.
- Betalningsanmärkningar behöver inte vara ett hinder för att få öppna abonnemang¹

PRISER	Låg- & Medelanvändare	Höganvändare
Inträdesavgift	369 kr	369 kr
Månadsavgift	81 kr	206 kr
Öppningsavgift	0 kr per samtal	0 kr per samtal
Samtal till det fasta nätet i Sverige		
Vardagar 07–18	1:36 kr / min	0:75 kr / min
Kvällar & helger	1:13 kr / min	0:75 kr / min
Samtal till KRIS-kontor²		
Vardagar 07–18	0:69 kr / min	0:75 kr / min
Kvällar & helger	0:56 kr / min	0:75 kr / min
Samtal till samtliga Tele2Comviq-mobiler i Sverige		
Vardagar 07–18	0:69 kr / min	0:00 kr / min
Kvällar & helger	0:56 kr / min	0:00 kr / min
Samtal till övriga mobiloperatörer i Sverige		
Vardagar 07–18	1:86 kr / min	1:61 kr / min
Kvällar & helger	1:86 kr / min	1:61 kr / min
SMS	0:94 kr / st	0:94 kr / st
MMS	2:81 kr / st	2:81 kr / st
TJÄNSTER SOM INGÅR		
Telefonsvarare, Samtal väntar, Pendla mellan samtal, Nummerpresentation, Hemligt nummer vid enstaka samtal, Gruppsamtal, Vidarekoppling, Utgående T2 Data och Fax, T2 E-post, SMS, MMS, WAP, GPRS.		
Nyheter!		
<ul style="list-style-type: none"> • Slå 233 och välj alternativ 1 så får du aktuellt saldo. • Nu kan man byta ut sitt SIM-kort till 3G-kort³. 		
Mina Sidor – en kostnadsfri tjänst där du själv kan gå in på internet och b.l.a:		
<ul style="list-style-type: none"> • Se de sex senaste fakturorna med samtalspecifikationer. • Se eventuell samtalspott • Se PUK-kod • Se aktiverade tilläggstjänster • Se avtalstid (bindningstid) • Se abonnemangsform 		
Adressen till Mina Sidor är: www.tele2.se/minasidor		

För att få teckna abonnemang krävs att du är medlem, stödmedlem eller hedersmedlem. Samtliga priser anges inklusive moms. Angivna priser gäller per abonnemang. Bindningstiden är 12 månader. Övriga samtal enligt ordinarie prislista. Vi reserverar oss för eventuella feltryck.

Genom samarbete med återförsäljaren Nibatel kan vi erbjuda förmånliga priser på mobiltelefoner.
För aktuella erbjudanden se www.krismobil.se

För information om hur du tecknar abonnemang kontakta din lokala KRIS-förening eller ring KRIS Stockholm 08-643 30 19. Eric's Lejonroos (0736-88 99 08) och Lisa Pousette (0736-88 31 99) är ansvariga för mobilabonnemangen.

¹ Vi gör sedvanlig kreditbedömning och vid stor misskötsel av skulder kan vi göra bedömning att ej teckna abonnemang.

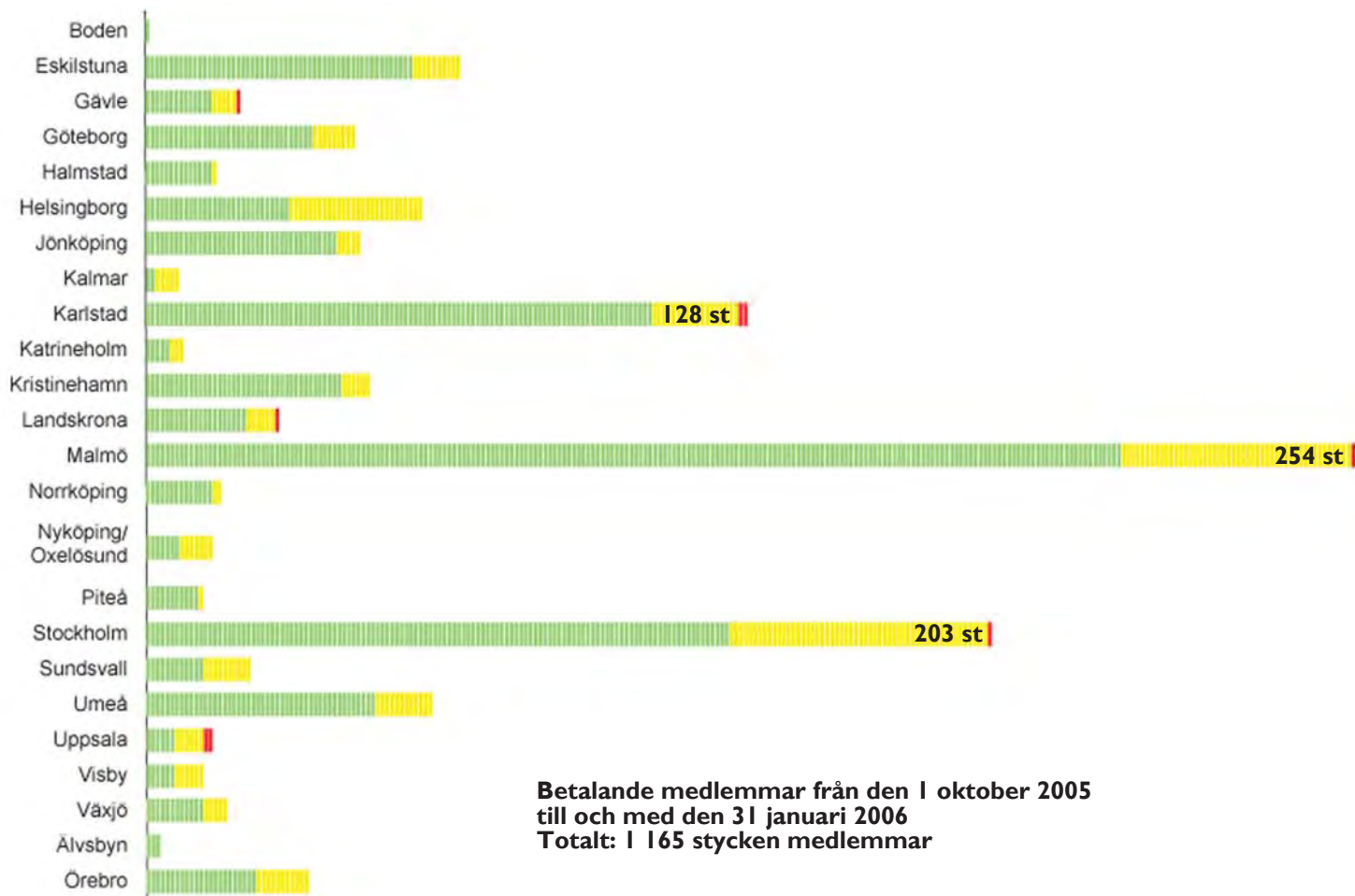
² Gäller om KRIS fasta telefoner är anslutna till Tele2.

³ Kräver att du har en 3G-telefon.

Grattis Malmö ni är flest!

Vi har samman ställt ett diagram som visar medlemsantalet i varje lokalförening.

Medlemsregistret har haft problem med personal, system och diverse tekniska lösningar. Vi har nu kommit igång med ett nytt system sen i höstas som klarar av att skicka tidningen till våra medlemmar direkt från tryckeriet och tillverka medlemskort. Ett av problemen har varit att alla inte har betalat in till RIKSKRIS konto utan till sin lokalförening och vi har inte haft tillgång till dessa uppgifter. På grund av att problematiken med medlemsregistret har en del föreningar tagit lagen i egna händer och skapat sina egna medlemsregister. Detta är helt onödigt idag eftersom vi nu har ett fungerande medlemsregister. Vi har tillverkat medlemskort och ska skicka ut de när de är klara.

På RIKSKRIS möte den 3-5 mars 2006 togs ett beslut om att alla medlemsinbetalningar ska ske in till RIKSKRIS konto. De lokala medlemsregistren övergår till ett nytt medlems listsystem som Ronny Nordstrand i Umeå har tillverkat. Detta system beställs av Ronny och kostar 100 kr att köpa in. De lokalföreningar som inte vill ha ett eget listsystem kan välja att låta alla sina medlemmar betala in själva till RIKSKRIS konto. Vi rekommenderar ändå att lokalföreningarna köper in detta medlems listsystem för att kunna erbjuda en bredare service till medlemmarna. De lokalföreningar som har listsystemet betalar in avgiften åt medlemmen till RIKSKRIS konto via Internet. På så sätt

får vi in alla betalningar samlade på en och samma plats för registrering till medlemsregistret. Lokalföreningarna får själva en bra koll på sina medlemmar. Tidning och medlemskort tillverkas och skickas ut centralt även i fortsättningen.

Idag finns det tre sätt att betala in medlemsavgiften på:

1. Med postgiroblanketten kontant på posten.
2. Via Internet, OBS glöm inte uppgifterna som finns på blanketten.
3. Kontant till lokalföreningen om de till handahåller ett medlems listsystem tillverkat för medlemsregistret.

Vi kommer att bygga upp ett medlemsregister som kan skötas av någon med lite datavana. Allt för att vi inte ska drabbas av ett stopp i framtiden. Ronny Nordstrand och Marcus Beun ska i sommar träffas för att utveckla ett bra system som skall stå klart i höst. Detta kommer inte att påverka medlemmarna nämnvärt, mer än att det kommer att gå fortare att få ett medlemskort.

Ronny Nordstrand: 0736-88 19 55

UNGA KRIS REGION ÖST

- Ledarna i Unga KRIS på utbildning i NBV's lokaler i Stockholm, Östermalm.

HANDLING ISTÄLLET FÖR FORSKNING

- KRIS nya ungdomsorganisation Unga KRIS rivstartar i region öst.

■■■ – Alltför många ungdomar, dömda till ungdomsvård, återfaller till kriminalitet och drogmissbruk och endast forskning för att få fram statistik sker idag.

– Däremot vet vi, genom de kontakter KRIS har och tidigare statistik från Kriminalvården, att återfallen är oacceptabelt hög. Mellan 60-90 procent återfaller, redan en kort tid efter frigivningen, säger Richard Zamani nya UngaKRIS föreningen, ordförande.

Fyra Unga KRIS föreningar

RIKSKRIS har fått 2,4 miljoner kronor av Allmänna Arvsfonden, dessa medel gör det möjligt att driva förstudieprojektet "Unga KRIS i region öst". Ett projekt med målsättning att, inom ett år, bilda fyra lokala Unga KRIS föreningar. De lokala föreningarna skall verka för att, under det första året, få ut ett 40 tal ungdomar från bland annat institutioner.

De skall då, i samband med frigivningen, erbjudas att delta i Unga KRIS verksamhet.

– Vi på Unga KRIS anser att man inte kan lösa problemen med forskning. Vi anser att man måste göra något konkret nu, vi kan inte sitta och vänta på att man ska sammanställa statistik, menar Richard Zamani.

– Vi tror att vägen till framgång för

projektet, är att låta ungdomarna själva bygga upp, skapa och driva det, fortsätter han.

Historisk dag

Den 11 januari 2006, startade RIKSKRIS den nya ungdomsorganisationen Unga KRIS.

Redan nu har det bildats lokala Unga KRIS föreningar i Stockholm, Uppsala och Norrköping. Ytterligare en lokal förening i region öst skall bildas, sedan kan Ungdomsrådet väljas.

Ungdomsrådet kommer att bestå av 5-12 ungdomar mellan 13-25 år. Rådet ska se till att ungdomars röst hörs i KRIS och att flera ungdomar motiveras att ta avstånd från droger och kriminalitet.

Dom kommer även att aktivt försöka påverka Statens institutions Styrelse (SiS), kommuner och Kriminalvården, i riktning för projektets målsättning.

Ytterligare minst 150 ungdomar

I Sverige finns för närvarande cirka 22 000 ungdomar som är fångar på fängelser, eller på institutioner som LVU, (Lagen om Vård av Unga) och LSU, (Lagen om Slutna Ungdomsvård), plus diverse andra former av institutionsbehandlingar.

Om förstudien visar sig lyckosam

kommer projektet att pågå under ytterligare tre år. Då skall Unga KRIS föreningar bildas också på övriga orter i Sverige där KRIS finns.

Grundpelare i KRIS

Målet kommer då vara, att nå ytterligare minst 150 ungdomar, som ska arbeta aktivt inom Unga KRIS, över hela Sverige.

– Alla ungdomar som söker sig till Unga KRIS är välkomna, även de utan kriminell- eller missbruksbakgrund. Alla goda krafter behövs för att stötta projektet. Unga KRIS erbjuder alla unga människor Hederlighet, Drogfrihet, Kamratskap och Solidaritet – som är de fyra deviserna eller grundpelare som KRIS vilar på – för att skapa en plattform och ett nätverk in i ett socialt välordnat liv, säger Richard.

– Vi är ett gäng unga människor som har valt bort droger och kriminalitet och vi har riktigt kul tillsammans. Alla ni ungdomar som läser detta och blir intresserade av att själva få vara med och påverka aktiviteterna inom Unga Kris, kontakta oss. Ni är alla hjärtligt välkomna, avslutar Richard.

Bruce Clarke

KONTAKT PERSONER:

Regional projektledare:

Projektet sponsras av:

Richard Zamani, 24 år
Regional projektledare

0736-88 99 79
richard.zamani@kris.a.se

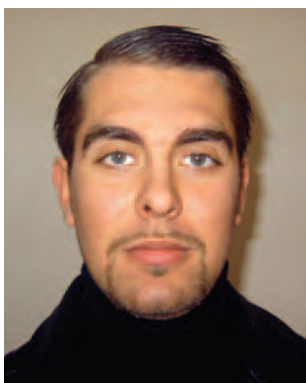
Allmänna arvsfonden

Lokala projektledare:

Magnus Andersson, 31 år
Lokal projektledare i
KRIS Uppsala

0763-15 55 51
magnus.andersson@kris.a.se

Artur Tiernjavskej, 24 år
Lokal projektledare i
KRIS Stockholm

0736-88 84 53
artur.tiernjavskej@kris.a.se

Marita Burman, 44 år
Lokal projektledare i
KRIS Norrköping

0736-86 98 64
mitaburman62@kris.a.se

Lokala medarbetare:

Marcus Åkesson, 20
Projektgruppen i
KRIS Uppsala

0736-88 84 52
marcus.akesson@kris.a.se

Stefan Björklund, 43 år
Projektgruppen i
KRIS Norrköping

0736-88 30 98
norrkoping@kris.a.se

Bjarne Ström, 34 år
Projektgruppen i
KRIS Stockholm

0736-88 84 57
bjarne.strom@kris.a.se

Folkbildningskurs på Tollare Folkhögskola

■■■ Helgen 20-22 januari 2006 arrangerade NBV-akademien i samverkan med RIKSKRIS en utbildning på Tollare Folkhögskola. En person från varje lokalförening erbjöds denna utbildning i folkrörelsehistoria, folkbildning och rollen som studieansvarig. Glädjande nog hade de allra flesta hörsammat inbjudan, ett par stycken föll ifrån på grund av snöovädrets inverkan på trafiksituationen. Vi samlades och började med middag på fredagseftermiddagen varefter utbildningshelgen inleddes med att Förbundsordförande Christer Karlsson och Yvonne Strömberg från NBV:s förbundskansli hälsade alla välkomna. Efter ett inledande pass med Lars Svedberg var det dags för Olle Rockström att köra lite lekfulla övningar med gänget. Till sist avrundades aftonen med fika i herrgården.

Lördagen ägnades åt folkrörelsehistoria och folkbildning, två ganska tunga ämnen. Genom Lars Svedbergs engagemang och briljans hölls dock deltagarnas intresse uppe hela dagen. På eftermiddagen hade arrangörerna med kort varsel lyckats få den för oss inte helt obekante Torsten från Bredäng att hålla i underhållningen.

På söndagen var det dags för Bertil Freed att gå igenom de mera praktiska aspekterna av rollen som NBVs samordnare och här knöts säcken ihop. Informationen från dagen innan föll på plats så att säga. Vi gick en runda och utvärderade helgen varvid alla förklarade sig mycket nöjda. Förutom själva utbildningen, var den goda maten och det trevliga sällskapet mycket uppskattade inslag. Efter fiket var det dags att åka hem och omsätta sina nyvunna kunskaper i praktiken.

■■■ Vill du att VÄGEN UT ska ta upp nyheter och händelser i din lokalförening?

Skicka en liten rapport som svarar på dessa frågor:

- När? till exempel tidpunkt.
- Var? Platsen för det som har hänt eller ska ske.
- Hur? till exempel resurser, medel och arbetssätt.
- Vem? till exempel Namn, Organisationer, myndigheter och telefonnummer till dessa.
- Varför? ett projekt, verksamhet eller händelser har kommit till. Själva orsaken till nyheten.

Vi garanterar inte att det blir en artikel men chansen är mycket större om dessa frågor besvaras i en rapport till oss.

Du vet väl om att du kan läsa
VÄGEN UT på
KRIS hemsida:
www.kris.a.se

ADRESSER:

till KRIS lokalföreningar:

RIKSKRIS
Tjörhovsgatan 9
116 21 Stockholm
08-643 30 19

KRIS Boden
Kungsgatan 26 C
961 34 Boden
0921-101 07

KRIS Eskilstuna
Sturegatan 20
632 30 Eskilstuna
016-13 63 10

KRIS Gävle
Södra Kungsgatan 12
805 52 Gävle
026-65 29 18

KRIS Göteborg
Heurlins plats 11
413 01 Göteborg
031-14 51 58
031-14 51 34

KRIS Halmstad
Nämndemansgatan 5
302 47 Halmstad
035-15 68 30

KRIS Helsingborg
Skaragatan 1
252 63 Helsingborg
042-13 22 95

KRIS Jönköping
Tändsticksgränd 33
551 31 Jönköping
036-12 52 73

KRIS Kalmar
Storgatan 57
392 31 Kalmar
0480-207 91

KRIS Karlstad
Vikengatan 14
652 26 Karlstad
054-21 60 33

KRIS Katrineholm
Läroverksgatan 8 nb
641 36 Katrineholm
0150-140 50

KRIS Kristinehamn
c/o Knutpunkten
Hamnvägen 7
681 30 Kristinehamn
0550-122 18

KRIS Landskrona
Engelbrektsgratan 1
261 33 Landskrona
0418-598 20

KRIS Malmö
Bragegatan 6 B
214 30 Malmö
040-92 71 00

KRIS Norrköping
Östra Promenaden 16
602 27 Norrköping
011-13 72 43

**KRIS Nyköping/
Oxelösund**
Periodgången 8
611 37 Nyköping
0155-21 48 44

KRIS Piteå
Storgatan 12
941 31 Piteå
0911-106 81

KRIS Stockholm
Tjörhovsgatan 34
116 21 Stockholm
08-615 19 20

KRIS Sundsvall
Trädgårdsgatan 11
852 31 Sundsvall
060-15 12 11

KRIS Umeå
Slöjdgatan 8
903 25 Umeå
090-71 35 30

KRIS Uppsala
S:t Olofsgatan 25
753 30 Uppsala
018-13 33 53

KRIS Visby
Jungmansgatan 89 A
621 52 Visby
0498-21 89 80

KRIS Växjö
Östregårdsgatan 8
352 34 Växjö
0470-269 37

KRIS Älvsbyn
Lomtjärnsgatan 32
942 32 Älvsbyn
0730-83 31 32

KRIS Örebro
Vasatorget 2
703 54 Örebro
019-33 51 97

MEDLEMSINFORMATION

- från din lokala KRIS-förening

se även www.kris.a.se

Förening:	Aktivitet:	Datum:	Övrigt:
Göteborg	Café Lunch	10.00-14.00 12.00-13.00	Välkomna till Sveriges framsida!
Helsingborg:	Studiecirkel Rockband Badminton Innebandy Hemlagad mat Gym/Solarium/biljard Internet Qvinnoverksamhet Föräldrar/barngrupp	Måndagar Onsdagar Torsdagar Dagligen, pris 20:- Dagligen Dagligen Ring för info Ring för info	<u>Öppettider:</u> mån, ons, fre 8-16 tis, tor 8-20 lör stängt sön 12-18
Halmstad	Internet, tv-spel, gym		<u>Öppettider:</u> mån-ons, fre 10-16 tors 10-20
Karlstad:	Årsmöte och 5-års dag Café Frukost 12:- Hemlagad mat 25:- Qvinnogrupp	23 mars, 2006 Vard 9-16.30 månd-fred Tisd & torsd I träff/varannan vecka Ring för info 054-21 60 55	18.00 <u>Öppettider:</u> vard 9-16.30
Landskrona:	Anstaltsverksamhet KRIS-middag Samverkansgrupp med Alpo och Malvan Ungdomsprojekt	Tisdagar Tisdagar kl 14 Onsdagar kl 11-14 Onsdagar kl 17-21	<u>Öppettider:</u> mån, tis 12-19 tors 16-19 fre 12-19
Stockholm:	Årsmöte Lunch Café	1 april, 2006 11.30-13.00 9.00-21.00 12.00-18.00	16.00 Pris: 30kr Vardagar Lör och sön
Uppsala:	Aktivitetsdag	Lördag 12.30-17.00 Söndag 12.30-17.00	Ring för info 018-13 33 53 0763-155 551
Örebro:	Ring för info 019-33 51 97		<u>Öppettider:</u> vard 9-18 lörd-sönd 11-16

Övriga lokalföreningars aktiviteter:

Se hemsidan: www.kris.a.se eller ring din lokala KRIS-förening

På denna sida finns det möjlighet för lokalföreningarna att annonsera ut aktiviteter kostnadsfritt
Information lämnas till redaktionen via e-mail till vagenut@kris.a.se

Kriminalitet som livsstil

Foto: PETER ROTH

Gunnar Bergström tog fram programmet "Kriminalitet som livsstil" i mitten av 1990-talet.

Gunnar Bergström har gedigen erfarenhet av missbruksvård och är den person som sammanställt programmet "Kriminalitet som livsstil". VÄGEN UT träffade honom för ett samtal.

■■■■ Om Kriminalvården idag anser Gunnar följande:

– Folk sitter inne och kostar jävligt mycket pengar. Jag har en tro att majoriteten av de intagna som har en kriminell livsstil eller missbruk vill något annat. Jag tycker att man skulle erbjudas alternativen behandling eller sitta av straffet. I ett fängelse i USA var det 75 % som valde behandling och 25 % som valde att sitta av voltan.

– Jag tycker att kriminalvården slösar bort enorma resurser, för det är bara en bråkdel som får någon hjälp värd namnet. Det är många projekt som startas men det faller oftast på att ingen vill ta helhetsgreppet. Man startar många fotbollsmatcher men man sparkar aldrig bollen i mål. Annat får styra än klienternas behandlingsbehov.

– Jag var med om att man startade ett projekt på Hall en gång men det gick inte att genomföra för att man inte kunde ändra på tvättiderna...

Gunnar berättar att han tror på modellen med en ren behandlingsavdelning på anstalterna där man jobbar med sig själv dygnet runt och där alla på

avdelningen medverkar i samma program.

– Jag och Christer Karlsson har lagt fram ett sådant förslag till Tomas Bodström. Där föreslår vi att man lägger lika mycket pengar på behandling som man lägger på bunkrar. Huvudproblemet är inte de 50 farliga fångarna utan de 5 000 som inte får någon hjälp.

Kriminalvården har tio kriterier för att ett program ska kunna drivas på anstalter och "Kriminalitet som livsstil" uppfyller nio av dessa. Det tionde är att det ska finnas just en utvärdering. Kriminalvården har bara bekostat en utvärdering av ett svenskt program tidigare. Det är vanligare att man köper in program som är utvärderade i andra länder. På grund av detta är det bara ett par anstalter (Fosi, Halmstad, Roxtuna) som använder sig av "Kriminalitet som livsstil".

Har jobbat med missbruk sedan 1974

Gunnar Bergström är 55 år och är för tillfället behandlingsansvarig på Oskarshemmet. Han började på jobba med missbruksfrågor redan 1974 på Maria Ungdom, då som mentalskötare. Flyttade några år senare till Norrland och var med i gänget runt Hasselakollektiven.

– Det blev elva år på ett av deras kollektiv i södra Lappland. Idag delar jag dock inte deras uppfattningar, klarlägger Gunnar.

I mitten av 80-talet kom tolvstegsprogrammet in i hans liv. Först var det genom vänner och bekanta som hade kommit i kontakt med programmet på olika sätt.

– Det gjorde mig nyfiken och jag började söka mig till sådana utbildningar. Sen blev det ju uppenbart för mig att jag hade problematiken i familjen genom min bror som var narkoman. Den insikten fick mig att söka mig till anhörigprogrammet.

I början av 90-talet startade Atlantis, som var en 90-dagars primärbehandling för alkoholism och narkomani på anstalter. Förebilden fanns på Stillwater-fängelset i USA.

– Vi fick dock inte starta Atlantis på anstalter, berättar Gunnar, det var för mycket byråkratiska hinder från kriminalvården. Så vi fick starta behandlingen utanför murarna och hoppades på att man skulle söka den som en p34:a eller kontraktsvård. I Sverige så får man ju gå runt och trampa i kriminella tankemönster fram till slutet av sitt straff, då man bara har muck i huvudet, då först får man hjälp.

Behov av ett kriminalitetsprogram

Det var där på Atlantis som behovet av ett kriminalitetsprogram växte fram. Man märkte ju att det inte gick bra för dom som blev drogfria, men samtidigt hade sina kriminella tankemönster kvar och tänkte fortsätta leva kriminellt. Men man hade inte kunskap för att ta itu med detta.

– Jag sökte efter färdiga behandlingsmanualer

men hittade inga. Jag fann dock en bok om kriminologi av Glenn Walters som hette "A Criminal Lifestyle". Det är den som ligger som en stomme till själva tänket (tanke-mönstren, drivkrafterna) runt behandlingsprogrammet "Kriminalitet som livsstil". Sen har jag gjort en del ändringar där jag tyckt att det behövs och utarbetat en behandlingsmodell utifrån mina erfarenheter av bland annat tolvstegsprogrammet.

Behovet och uppskattningen av detta kriminalitetsprogrammet började ganska snart sprida sig utanför Atlantis och Gunnar började utbilda folk för att kunna leda detta program. Undan för undan har det sedan spridit sig runtom i landet.

Möjlighet till att förändra sitt liv

Vad är det då som är så bra med det här programmet?

– Många som går detta program får aha-upplevelser när man förstår tankemönstren och drivkrafterna bakom sin kriminalitet. Man får en möjlighet till att utmana sitt kriminella tankesätt och därmed ett hopp att kunna förändra sitt liv.

Bergström berättar vidare att det aldrig har gjorts någon riktig utvärdering av programmet eftersom det är en dyrbar historia. Man har sökt ekonomiskt bidrag från kriminalvården och från BRÅ för att kunna göra detta men har fått avslag varje gång.

– Men jag har ju träffat massor av människor som säger att dom har gått programmet och att det har hjälpt dem.

Gunnar berättar att man nyligen har bildat en stiftelse, tillsammans med de som har drivit programmet länge, bland annat för att kunna söka nya pengar för att kunna göra en utvärdering. Stiftelsen ska också hålla bättre koll på hur programmet används så att kvaliteten bibehålls.

– Förhoppningsvis så kommer det så småningom att finnas en lista på de ställen som är godkända att driva programmet. Idag kan man dock säga att alla stora kända tolvstegsbehandlingshem för missbrukare i Sverige är godkända.

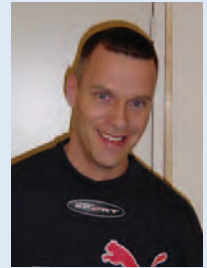
Det är dags för Gunnar att ha grupp på Oskars-hemmet så vi blir tvungna att avsluta det intressanta samtalet men innan vi skiljs åt så säger Gunnar:

– Kämpa på!

Text: Peter Roth & Bruce Clarke. Foto: Peter Roth

Vad har programmet "Kriminalitet som livsstil" betytt för dig?

Lars Berggren, 41 år.
Anstaltsteamet.
Ledare Kriminalitets-program.
KRIS Stockholm.

– Jag gick programmet på behandlingshemmet Hatten för tre år sedan.

För första gången insåg jag att jag började med kriminalitet långt före drogerna.

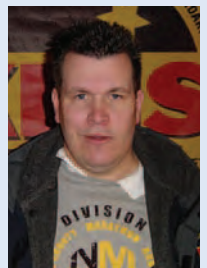
– Jag har också insett att kriminaliteten är en drog. Ett symptom på min själsliga sjukdom. Det var ett sätt för mig att ta hand om livet och mina känslor. Att få en identitet, en grupptillhörighet.

– Det tog 14 fängelsestraff och 25 års missbruk innan jag med hjälp att tolvstegs-behandling och kriminalitetsprogrammet insåg detta.

– Det är helt fantastiskt att få vara med och leda grupper. Det finaste är när grabbarna kommer in med en attityd som knarkare och kriminell. Men efter två eller tre gånger tappar dom masken och börjar känna hur ont det gör. Att känna man har levt i en stor lögn hela livet.

– Jag fortsätter gärna att hjälpa till om nån vill titta på sina tankemönster och få ett verktyg att slippa vara kriminell!

Rolf Karlsson, 38 år.
Personalgruppen
KRIS Stockholm

– Programmet har betytt oerhört mycket för mig.

– Tidigare har jag gjort ärliga försök att sluta knarka, men jag har fortsatt med min kriminalitet. Det har lett mig tillbaka till droger och fängelset.

– Nu har jag fått ett verktyg så jag hinner slå vakt när de kriminella tankarna kommer. Jag har lärt mig att se vilka tankemönster som styr mig.

– Jag är glad att jag har lärt mig till-lämpa programmet i vardagslivet. Det är inte okej att sno lite smågodis, för det trigg-ar igång mina kriminella tankar.

– Jag har också slutat att titta efter larm-anordningar när jag går in i en affär. Det gjorde jag alltid förut.

– Jag rekommenderar alla mina gamla kamrater som har kriminell bakgrund att ta chansen att gå detta program. Det är det bästa jag har gjort!

FAKTARUTA

"Kriminalitet som livsstil"
 av Gunnar Bergström, Marelds förlag.

Hemsida: www.pedagogkonsult.se
 Beställ via mail:
gunnar.bergstrom@pedagogkonsult.se
 Tel 0706-372956. Fax 08-51443700

KRIMINALVÅRDEN OCH MOMENT 22

Kriminalvården, sätter upp sådana byråkratiska hinder, för ett fungerande och mycket effektivt kriminalitetsprogram, att en moment 22 situation råder.

Myndigheten har för närvarande fyra godkända kriminalitetsprogram.

De används på fängelser och inom frivården, men någon statistik på resultat går inte att få fram.

För att ett program skall bli godkänt, krävs att tio kriterier skall vara uppfyllda. Programmet "Kriminalitet som Livsstil" uppfyller nio av dessa. Det tionde är en utvärdering, men det kostar pengar och Kriminalvården bekostar inte en sådan.

■■■ "Kriminalitet som livsstil" används i några fängelser, men de drivs då i KRIS regi med utomordentligt goda resultat.

Programmet används också på så gott som samtliga 12-stegsbehandlingar i Sverige. Även de med mycket goda resultat. En stor del av klienterna till dessa behandlingshem, kommer från Kriminalvården på paragraf 34 placeringar.

Ändå används inte programmet på fängelserna?

– Jag tror mycket på KRIS verksamhet men man ska inte ha program för programmens skull. Det måste hålla hög kvalitet. Det är Kriminalvårdens ansvar att välja de mest effektiva programmen, menar justitieminister Thomas Bodström.

– Folk sitter inne och kostar jävligt mycket pengar. Jag har en tro att majoriteten av fångar, med en kriminell livsstil, vill något annat. Jag tycker att man skall erbjuda alternativen: behandlingsavdelning på fängelset, där man får tillgång till ett intensivt och effektivt program där man – tillsammans med utbildade terapeuter – får lära sig att se sina kriminella tankemönster. Eller att sitta av straffet på en vanlig avdelning, förklarar Gunnar Bergström, som sammanställt programmet "Kriminalitet som livsstil".

50 farliga fångar

För ett och ett halvt år sedan, lade Gunnar Bergström och Christer Karlsson förbundsordföranden för RIKSKRIS, fram ett förslag för Tomas Bodström. Där föreslås det att man lägger lika mycket pengar på behandling som man lägger på bunkrar. Huvudproblemet är inte de 50 farliga fångarna utan de 5 000 som inte får någon hjälp.

– Det är klart att 50 fångar inte ska styra 5 000, men självklart har det som hände 2004 påverkat. Med de stora förändringar som skett inom Kriminalvården på senare tid, bland annat att vi gått från 37 olika myndigheter till en enda, med en centralisering av organisationen, kommer vi ifrån byråkratin inom Kriminalvården, anser Thomas Bodström.

– Straffet får du i domstol och tiden du sitter i fängelse handlar om att bryta den kriminella banan och förhindra återfall i brott. Kriminalvården har till uppgift att se till att det finns kvalitet i behandlingen av den dömda. I den nya kriminalvårdslagen som vi just lagt fram betonar vi särskilt att individen skall stå i centrum. Det är 5 000 olika personer som sitter i våra anstalter med helt olika behov och förutsättningar. Det står helt klart att vi ska satsa på människan. För att vi ska lyckas i den satsningen frigör vi resurser, till olika krafter i samhället som verkar för detta, bland annat till KRIS, avslutar Thomas Bodström.

Alla 12-stegs behandlingshem

Så gott som samtliga 12-stegsbehandlingshem är licensierade för att driva "Kriminalitet som livsstil", det ingår i behandlingen av de kriminella drogmissbrukarna.

Det handlar inte bara om att sluta använda droger, man måste också lära sig att avslöja sina kriminella tankemönster annars står återfall i kriminalitet och lurar bakom hörnet, och sedan, som ett brev på posten återfall i drogmissbruk.

På Korpberget 12-stegsbehandling har man använt programmet under åtta års tid. Erfarenheterna från de åtta åren kan sammanfattas med "mycket positiva. Vi har i en enkät funnit att mellan 89–90 procent haft god användning

det var omöjligt att fortsätta, avslutar han.

Mellan 15-50 procent

På Stillwaterfängelset i USA, där ett liknande program först började att användas, väljer 75 procent av fångarna att gå in i programmet och det redan i början av straffet. De resterande sitter av straffet. Minst 15 procent av dem som gjort programmet återfaller inte i brottslighet. Sannolikt är siffran betydligt större. De utvärderingar som gjorts visar på den absolut lägsta siffran. Vissa utvärderingar i bland annat Canada, visar att ända upp till 50 procent av de som genomgått en behandling klarar ett liv utan kriminalitet.

I England ser man liknande siffror. De direkt mätbara samhällsliga vinsterna, är att samhället tjänar upp till fyra gånger så mycket pengar per fånge, som man har satsat på under själva fängelsevistelsen.

KVA Fosie

KRIS i Malmö har under tre års tid på KVA Fosie i KRIS regi, använt sig av ”Kriminalitet som Livsstil”. Där deltar sex fångar varannan månad i programmet. Redan efter tre år kan man se ett mätbart positivt resultat.

– Fångarna blir, genom programmet, motiverade att sluta med kriminalitet. När de frigges kan vi direkt erbjuda ett drogfritt boende och dessutom en aktivitet inom KRIS. Hittills har tolv medlemmar gått vidare till ett socialt liv i samhället. Ytterligare fyra bor för närvarande i våra boenden. Dessutom har vi ett tiotal medlemmar från Fosie som arbetar inom KRIS Malmö, säger Vincent Sjöbäck, ordförande i KRIS Malmö.

– Kriminalvården slösar bort enorma resurser. Det är bara en bråkdel av fångarna som får någon hjälp värd namnet. En hel del projekt startas men det faller oftast på att ingen vill ta helhetsgreppet och det är en paradox att terapeuterna samtidigt skall vara vakter, anser Gunnar Bergström.

– Flera hundra av personalen inom Kriminalvården har utbildats för att kunna leda programverksamheten på avdelningarna. De är licensierade enligt de krav som ställs för att leda de olika programmen. Nu har vi fyra kriminalitetsprogram och för tillfället tycker jag att det räcker, menar Stig Åke Johansson, ansvarig för programverksamheten på Kriminalvården.

Text: Bruce Clarke

Foto: PAWEL FLATO

– Det är klart att 50 fångar inte ska styra 5000. Men självklart har det som hände 2004 påverkat. Med de stora förändringar som skett inom Kriminalvården på senare tid, bland annat att vi gått från 37 olika myndigheter till en enda, med en centralisering av organisationen, kommer vi ifrån byråkratin inom Kriminalvården, anser Thomas Bodström.

av programmet. Alltså inga återfall.

– Varför använder inte Kriminalvården sina resurser så att grupper av fångar från behandlingsavdelningar kan söka ”partiell p 34”, (tillfällig) i form av kurser, till exempel Kriminalvårdens kursby Gruvberget för att gå igenom en vecka med ”Kriminalitet som livsstil”, ifrågasätter Bosse Johansson som driver programmet på Korpberget.

Gävlekåken

År 2004 lyckades Fredrik Grängfors, då programansvarig på Gävlekåken, få ut en grupp på fem fångar till Gruvberget för en veckas intensiv genomgång av fångarnas kriminella tankemönster.

– Projektet var väldigt lyckosamt. Att bryta ut fångarna ur fängelsemiljön till en helt annan miljö var suveränt, jag har fortfarande kontakt med två av dem som gick igenom programmet och dem går det alldeles utmärkt för, menar han.

Men hela iden stupade på Kriminalvårdens djupa rädsla för en total avsaknad av nytänkande inom behandlingsarbetet på fängelser. Detta i kombination med de säkerhetsaspekter som nu råder inom Kriminalvården gjorde att

/// DEBATTARTIKEL ///

”PARADOXERNA JAG FUNNIT”

Sex principer utgör en värdegrund, efter vilken Kriminalvårdens verksamhet förväntas bli granskad.

Myndigheten får budgeterat sig ett stort antal miljarder kronor av skattemedel. Det är Kriminalvårdsmyndighetens förbannade skyldighet och ansvar att se till att dessa pengar används så effektivt som möjligt. Om pengar försvinner eller sparas eller slösas bort krävs en förklaring. Om resurser, man förfogar över, inte används för att nå målet, då krävs att de skyldiga ställs till ansvar.

■■■ Vid min research och genom en mängd intervjuer som genomförts under arbetet med artikeln ”Kriminalvården och Moment 22”, har jag funnit en mängd paradoxer.

Dessa paradoxer har jag med hänsyn till enskilda tjänstemän vid de aktuella myndigheterna, Kriminalvården och Brå, valt att inte redovisa i den artikeln. Däremot finner jag ingen anledning att inte ta upp paradoxer i Vägen Ut, forum för debatt.

Visionen

”Svensk kriminalvård har ord om sig att vara en human verksamhet. Det är viktigt att behålla och förstärka denna respekterade sida och samtidigt uppfylla kraven på en effektivare verksamhet. Visionen för de tio kommande åren blir därför: ...ytterligare ha utvecklat och befäst positionen som en av de mest humana och effektivaste ...organisationerna i världen.” (se fotnot)

Visionen om att det är humant att låsa in människor, förnedra dem, ta ifrån dem all personlig integritet och låta dem arbeta – om det finns arbete – för slavlöner; Jag tror knappast att det finns en enda fånge som håller med om att det är en vision som med respekt kan bibehållas.

Däremot, om respekten skall fås av de som arbetar inom myndigheten, andra Kriminalvårdsmyndigheter i världen och de politiker som ivrigt ivrar för strängare straff, bunkrar och ytterligare säkra och rymningsfria säkerhetsfängelser, då får dessa skriva under på visionen. Jag som fånge och fångar inom systemet kan det däremot inte.

Viss förståelse

Jag har intervjuat Justitieminister Thomas

Bodström, han har en viss förståelse för att; ”...de stora förändringar som skett inom Kriminalvården på senare tid, bland annat att vi gått från 37 olika myndigheter till en enda, med en centralisering av organisationen, kommer ifrån byråkratin...”.

Kriminalvårdsstyrelsen, (KVS), hade alltså svårt att uppfylla kraven eftersom det var för mycket byråkrati. Den tidigare myndigheten, som bestod av 37 stycken olika myndigheter, hade alltså ”noll koll”. Men nu skall det banne mig bli andra bullar eftersom det har blivit en enda myndighet; Kriminalvården.

Målet

”Kriminalvårdens arbete ska inriktas mot att förändra den dömdes situation och inställning till det liv som fört in i kriminalitet. Uppgiften är; att ...tillföra den dömda färdigheter, kunskaper eller tankemönster som gör att han eller hon är i bättre kondition att klara ett laglydigt liv ute i samhället... visionen... kan omsättas i följande slogan: Bättre ut.” (se fotnot)

Målet som Kriminalvården har satt upp skall omsättas i sloganen ”Bättre ut”. Det är frustrerande att som journalist, utföra ett arbete där man ska ställa frågor till nyckelpersoner inom myndigheten och den granskande myndigheten (BRÅ), Brottsförebyggande Rådet, och inse att; man inte kan använda sig av upplysningar som man under arbetet med en viss artikel, får.

Jag har i en intervju med den som är ansvarig för programverksamheten inom den nya myndigheten, frågat honom om myndighetens visioner och mål.

Det är skrämmande när man får höra från en nyckelperson inom myndigheten att han

som ska bestämma inte känner till policyn han ska följa.

Myndigheten skall verka för att tillföra den dömda "tankemönster" som gör att han ska komma "Bättre ut". Detta gör man med hjälp av programverksamhet som inte på något sätt har utvärderats av varken BRÅ eller av någon annan svensk myndighet. Någon statistik finns inte och en mängd program har startats för att sedan snabbt läggas ner. För närvarande använts fyra kriminalitetsprogram och för tillfället anser man att det räcker

Effektiva program vågar man, med hänsyn till säkerhetskrav, inte använda.

Egna terapeuter

Man blundar för sin fina slogan och istället fördömer man eller tystar ner initiativ från egna medarbetare. Medarbetare som har en vision och som försöker att praktiskt genomföra dem, blir mobbade och utfrysta av sina arbetskamrater.

Kriminalvården har till och med utbildat sex egna terapeuter som ska hjälpa dess egen personal som har hamnat i en sådan situation. De flesta av dessa personer slutar inom Kriminalvården för att gå vidare till verksamheter där de får respons för sina initiativ. De blir innovativa resurser på behandlingshem, eller konsulter inom någon annan form av behandling där Kriminalvården har misslyckats.

Kriminalvården ägnar sig åt ett enormt resursslöseri.

Att finna att; personliga motsättningar mellan höga befattningshavare inom Kriminalvården och utomstående innovativa initiativtagare, får gå före myndighetens krav på att tillföra den dömda "tankemönster", för att underlätta inför frigivningen, är ett etisk och moraliskt ansvar för en journalist att förmedla till läsaren.

Grundläggande värden

"Inriktningen och målen med Kriminalvårdens verksamhet styrs av ett antal principer inom visionens ram. De utgör den värdegrund efter vilken vi förväntar oss att bli granskade när vi fullgör våra uppgifter. De är vägledande i vår gemensamma ansträngning att arbeta i riktning mot visionen och målen". (se fotnot)

Slutligen har Kriminalvården sex principer som skall följas för att nå målet.

Princip 2

"...Kriminalvården har uppdraget att utveckla verksamheter som leder till färre återfall i brott. Detta innebär att vi som myndigheten... måste anstränga oss att ...samt anordna program som uppmuntrar till reflektioner... ut ur det liv som lett in i kriminalitet". (se fotnot)

Att finna att den nya myndigheten inte anstränger sig, utan snarare sätter sig över sina egna principer är deprimerande,!

Princip 5

"Samarbeta på ett konstruktivt sätt... med myndigheter och organisationer... men också med alla andra intressenter såväl offentliga som privata. Utgångspunkten skall vara den dömdes individuella situation". (se fotnot).

Första direktivet

Vid min research har jag funnit det absolut första direktivet från den nya myndigheten. EA-nytt Nr 2006:1. De fångar som deltar i utomstående ideella organisationernas programverksamhet får inte längre någon ersättning för att delta i dessa verksamheter. Detta gäller bland annat på Kriminalvårdsanstalten (KVA) Storbodas båda filialer, Mellanboda och Nyboda. Därför väljer fångarna hellre att inte delta i verksamheten över huvud taget. Skillnaden från förra året är att de då fick betalt för att delta och gjorde det också med stort intresse.

"Det är för djävligt, men fångarna ligger hellre kvar i sina celler än att de deltar. Då får dom i alla fall minimum lön", berättar Eugene, på Livskraft.

På KVA Beateberg har man också dragit ner på fångarnas löner.

"Det är för jävligt att bli motarbetad så här, fångarnas motivation sjunker i och med att de får mindre lön. De fattiga kronorna som det handlar om är otroligt viktiga för de intagna", berättar Thomas Lundgren, Livskraft.

Fångens krav

När den nya myndigheten, i sitt första direktiv, så dramatiskt motarbetar sig själv och sina visioner, mål och principer, ja då blir man ju lite fundersam.

Jag ska själv snart in på kåken, 14 månader, och jag kräver att få tillgång till en kriminalvård där jag kan söka in till en effektivt fungerande behandlingsavdelning. Att med hjälp av motiverad kriminalvårdspersonal och terapeuter få en behandling för att kunna ändra mina kriminella tankemönster. Jag kräver att kunna få komma "Bättre ut!".

Text: Bruce Clarke

Fotnot: Hämtat ur Kriminalvårdens Vision.

Det inre barnet

Hur gammal är du nu – Det inre barnet – Det vuxna barnet

■■■ Har du upplevt att du plötsligt kan bli väldigt ledsen, rädd eller arg utan att något större har hänt. Du kanske mötte någon som sa något som träffade dig rakt i magen eller i ansiktet.

Den irriterade busschauffören som snäste av dig, han som knuffade dig i kön, hon som skällde ut dig eller han som alltid kommer för nära dig när ni pratar.

Kanske någon bara tittade på dig eller vidrörde dig, eller platsen eller situationen gjorde dig sårbar.

Efteråt är det svårt att förstå att en sån händelse påverkade dig så starkt. Du har förmodligen just träffat ett av dina inre barn. Situationen har flyttat dig tillbaka i tiden och du har förvandlats, känslomässigt, till ett utsatt barn.

Vi riskerar att utsättas varje dag för mänskliga möten där vi påminns om händelser som varit obehagliga. Dessa förstärks om vi inte är uppmärksamma och identifierar dem som sår i det inre barnet. Om inte detta sker uppstår onödigt lidande hos oss och vår omgivning och vi kan inte handla som vuxna människor.

Upplevelser och erfarenheter från våra barnsdomsår kan i hög grad påverka hur vi reagerar på händelser idag. Det påverkar också våra val. Vi kan ibland upptäcka att vi handlar emot vårt bättre vetande.

Under ett barns uppväxt passerar det olika utvecklingsstadiet där erfarenheter och upplevelser skapas och insamlas. De kallas inom Utvecklingspsykologin för faser.

Fas 1 (0-2 år) Tillit (Hopp) - Misstro

(Beroende = Jag känner hopp - Jag kan vara – Jag kan lita på dig – Jag är du) *

Här separeras barnet från mamman, från att ha varit ett med mamman rent kroppsligt skall barnet lära sig leva själv och lita på omvärlden.

Om barnet upplever mammans närhet kan det lära sig att det kan göra egna små utflykter och tryggt hämtas hem när så behövs.

Detta är en period när förtroende skapas. Detta lägger en av grundstenarna till tilltro till andra människor.

Skulle barnet inte uppleva att modern är närvarande, uppmärksam eller kärleksfull skapas det motsatta. Barnet blir misstänksam.

- Jag får klara mig själv
- Det går inte att lita till andra människor.
- Ensam är stark.
- Jag sticker innan han/hon lämnar mig

Detta kan senare i livet skapa ett problematiskt kontrollbehov hos den vuxne.

Fas 2 (2-4 år) Jag är okay (Självständighet)

- Jag är inte okay (Skam och tvivel)

(Motberoende = Jag har gränser och vilja – Jag kan vara själv – Jag kan vara nyfiken – Jag är Jag)

Barnet börjar uttrycka sina egna behov och önsningar, testa gränser.

Om föräldrarna respekterar och tillåter barnets känslor och samtidigt lär ut sunda gränser kommer barnet att få en positiv självbild. Det uppmuntras att stå för vad det tycker och sina behov även om inte det inte får sin vilja igenom alla gånger.

Skulle barnet däremot straffas eller mötas av brist av förståelse för sina behov och känslor skapar detta skamkänslor hos barnen.

- Jag är inte värd att tyckas om.
- Jag har behov men dom blir inte tillgodogjorda i mitt liv.
- Jag vågar inte säga vad jag tycker.
- Vad jag känner och tycker är inte viktigt.
- Jag är inte värd att finnas.
- Jag skäms över den jag är.

Detta kan senare i livet skapa mindervärdeskomplex och känslan att ens liv är ett bedrägeri som förr eller senare kommer att avslöjas. Jag är bara en bluff och de kommer att genomskåda mig.

Fas 3 (4 - 6 år) Det jag gör är okay - Det jag gör är inte okay (Initiativ - Skuld)

(Oberoende = Jag har ett samvete – Jag har ett kön – Jag kan fantisera och känna- Jag är någon) *

Att misslyckas är en del av processen mot att lyckas, detta är en viktig kunskap. När ett barn lär sig att gå kräver inlärningsprocessen att barnet faller omkull ett antal gånger. Skulle en förälder skydda eller stoppa ett barn från att misslyckas att stå och gå skulle barnet aldrig lära sig detta.

När barn inte tillåts att göra misstag, vilket är deras absoluta rätt i inlärningsarbetet, skuldbeläggs detta viktiga moment. Barnet lär sig undvika att ta risker för att slippa bestraffning och därigenom få skuldkänslor.

Rädslan att det man presterar inte ska räcka till eller vara fint nog begränsar livet för den vuxne ofta livet ut.

- De säger att det var bra gjort, men de menar det inte?
- De tycker synd om mig?
- De skrattar bakom min rygg.

Om du någon gång har sett ett hört en artist sjunga, en konstnär måla en politiker tala och sagt högt till dig själv. Det där hade jag gjort bättre själv. Så fråga dig själv varför du inte gör det?

Fråga dig också själv om någon av dina vänner skulle finnas kvar om du behandlade dem som du behandlar dig själv?

En kurs i det psykosyntesiska förhållningssättet för KRIS

del 3

av Stefan Schierbeck, diplomerad samtalsterapeut

Fas 4 (6-12 år) Arbetsflit – Känsla av underlägsenhet

(Ömsesidigt beroende = Jag har kompetens – Jag har begränsningar – Jag kan vara skicklig – Jag kan tänka och lära – Jag kan) *

Här sätts tillhörighetsbehovet på stora prov. I skolan tillhör jag en grupp som leds av läraren. Men gruppen ska visa sig röra sig olika snabbt och med olika förutsättningar. Vissa har en lugn plats för läxläsning med föräldrar som kan uppmuntra och stödja med läxorna i engelska och matematik. Somliga har föräldrar som inte ens kan ta hand om sig själva, andra har föräldrar som redan brottades med matematiken när de gick i skolan eller inte kan språket tillräckligt bra. Här tar tillhörigheten ibland slut och nya tillhörigheter får sökas i hörnet av skolgården där de som skapat en ny tillhörighetsgrupp utifrån sitt utanförskap står med sina trimmade mopeder och röker o.s.v.

- Det här systemet är inte för mig.
- Jag kan ändå aldrig bli bäst, jag ska bli bäst på att bli sämst!
- Jag måste bli smartare än dem, hitta min egen väg.

I den här åldersfasen skapas det kriminella förhållningssättet till samhället och många gör sin kriminella debut just här.

Fas 5 (12-19 år) Identitet - rotlöshet

(Jag har en klar känsla av vem jag är – Jag kan ge liv – Jag kan vara trogen – Jag är unik)*

Här prövar vi på vuxenlivets roller som ibland kan missuppfattas av vuxenvärlden och bli för tunga att bära. Ett exempel är flickor som i utseendet härmar vuxna kvinnor och blir utsatta för övergrepp och närmanden från män som inte förstår (eller väljer att inte vilja förstå) att detta inte är ett uttryck för flickornas sexualitet utan ett rollspel. Minnesbilder och känslor från denna tid kan senare i livet dyka upp och komplicera fysiska kontakter även om det inte finns någon konkret i den aktuella situationen som ger anledning till detta.

Kroppen börjar växa och förvirringen är stark när omvärlden sänder ut dubbla signaler. Skolan som skulle hjälpa till, förbereda och bygga upp tillhörigheten har ibland ökat och förstärkt utanförskapet.

En instabil hemmiljö kombinerat med ett icke uppskattande samhälle framkallar rädslor och smärtor. Detta är också en ålder där flykten från smärtor också kan lindras med tillgången av alkohol och droger. Många missbrukare lägger grunden till sitt missbruk redan i 12-14 års åldern

- Jag har min lojalitet där den efterfrågas, jag hämtar uppskattning och respekt där den finns att hämta.

En människa är i lagens mening inte ansvarig för sina handlingar förrän den uppnått en viss ålder. Därför är detta reglerat i lagar och förord-

ningar om straffmyndighet, rösträtt, inköp av alkohol, körkort o.s.v.

Detta är i grunden skapat på uppfattningen av när en människa anses vara mogen att ta konsekvensen av sina handlingar och inte utsätta sig själv eller andra för fara och skada.

Tyvär är inte den fysiska åldern någon garanti för att personer inte kastas tillbaka barnstadiet.

4-åriga barn i en sandlåda som uttrycker sin ilska genom att slå varandra med sina spadar kan ju verka oskyldigt och är ju ett bra exempel på barns oförmåga att se konsekvenser och dess föräldrars oförmåga att sätta gränser. När en arg man i 40-årsåldern slår en kvinna med en stekpanna är det inte längre någon lek utan en livsfarlig brottslig handling av ett vuxet barn.

Att ta konsekvensen = att betala priset = att ta ansvar = bli vuxen

Att som vuxen inte ta konsekvensen är per definition att vara kriminell. Om jag går in i en affär och stjälar en dvd överlåter jag ansvaret att betala för varan på någon annan. När jag kastar ett gammalt bilbatteri i naturen överlåter jag till markägaren och naturen att ta hand om det.

När jag dricker alkohol eller tar droger överlåter jag till min kropp och i vissa fall även till andra människor att ta hand om resultatet.

Kanske kände du igen något i den ovanstående texten om de olika åldrarna som fortfarande väcker olust och har gett dig ömma tår än idag.

Hur kan vi som vuxna skydda oss så att vi inte kastas tillbaka i känslorna från barndomen?

Det är viktigt att vi ökar vår kunskap och förståelse för barnets utveckling som hjälper oss att förstå oss själva och vår livsväg och intar en kärleksfull nyfikenhet mot de lösningar och beteenden vi utvecklat som svar på våra sår och hedrar oss själva för det.

** från John Bradshaws bok "Frigör barnet inom Dig, utgiven av HumaNova 2000.*

Här följer två praktiska övningar för att lyssna och lära känna dina inre barn.

1. Slut dina ögon och tag några djupa andetag. Föreställ dig att du är på en sommaräng. Bli uppmärksam på din omgivning. På avstånd ser du ett barn leka.

Det är du själv som barn. Se på barnet. Hur gammalt är det – vad har det på sig – låt barnet komma nära – hur känns det – hur verkar det här barnet må – fråga barnet om det vill säga dig något eller göra något – lyssna på vad det har att säga. Ge barnet gott om tid att visa dig, hur det mår och vad det vill.

Barnet skall snart lämna dig och gå från ängen. Det vet nu att du finns och att du ser det. Är det något mer som behöver sägas mellan er?

Öppna ögonen.

2. Gör om samma övning som tidigare men låt både ett ensamt och övergivet barn och ett glatt och tryggt barn framträda. Alla har vi upplevelser när vi varit rädda, svikna, ledsna och övergivna men också när vi varit glada, trygga och omtyckta. Låt båda komma till tals och berätta. Fråga dem vad de behöver och vad du som vuxen kan ge dem. Låt nu barnen tala med varandra och berätta slutligen att du ser dem och vet om deras existens.

Har du frågor eller egna funderingar, hör av dig till Stefan.
e-post: info@schierbeck.se

I detta nummer får vi del 3 i den kurs i det psykosyntesiska förhållningssättet som Stefan Schierbeck har utarbetat för KRIS.

Påverkansprogrammet i Norrköping inne på tredje säsongen

Text: Caroline Christiansson

Hej alla läsare,

Mitt namn är Caroline och jag är ny skribent för VÄGEN UT. Jag kommer att skriva om KRIS i Norrköping. Jag fick kontakt med KRIS genom den utbildning jag läser, behandlings- och familjepedagog. Jag gjorde min 6 veckors praktik på KRIS Norrköping under hösten 2005. Eftersom att jag läste media på gymnasiet så blev jag tillfrågad av Stefan Björklund att börja skriva för Vägen ut. Det lät som en spännande och rolig uppgift så jag tackade ja till detta. I detta nummer kommer det att handla om ungdomsverksamheten i KRIS Norrköping.

Jag har intervjuat

Marita Burman och **Marita Grubb** eftersom att jag under min praktik inte var involverad i ungdomsarbetet i form av påverkansprogrammet. Jag började med att låta Marita Grubb berätta om påverkansprogrammet för flickor. Programmet är för flickor mellan 13- 20år som befinner sig riskzon att hamna i missbruk eller kriminalitet. En del av tjejerna har redan börjat med missbruk eller kriminalitet. Det är fyra tjejer och fyra ledare i varje omgång av programmet. Vad är ledarnas uppgift frågade jag Marita Grubb – Det är att finnas som ett stöd åt ungdomarna och försöka påverka dem att göra bättre val än vad jag själv gjorde när jag var ung svarade Marita Grubb.

De träffas en kväll i veckan under tio till tolv veckor, tre timmar per gång. Marita G berättar vad de gör på träffarna. Första träffen får tjejerna skriva ett gruppkontrakt som innehåller t. ex att de ska visa hänsyn till varandra och inte prata i mun på varandra. På de andra träffarna så lagar de mat tillsammans, tjejerna får berätta om sina liv, ledarna berättar om sina liv och om konsekvenser som det fick. De gör ett besök på Vrinnevisjukhuset på akutmottagningen där de får lyssna på en kvinna som berättar om våld och dess konsekvenser, att en liten knuff kan göra att någon hamnar i rullstol. Ett besök på fängelset i Norrköping gör de också, där får de se hur en isoleringscell ser ut, bältesrummet, besöksrummet och rastgården.

Personalen berättar om hur inskrivningen går till och om visitationen som besökare måste gå igenom för att få hälsa på sina anhöriga på fängelset. De gör även roliga aktiviteter tillsammans, ibland åker de och bowlar, åker go-cart eller spelar minigolf. Sista träffen återknyter de vad som de har gjort under programmet. Vad som har varit bra och vad som har varit mindre bra. Det avslutas med middag tillsammans i lokalen på KRIS.

Både tjejerna och killarna som börjar påverkansprogrammet kommer från socialtjänsten, ungdomsgårdar eller kanske har de hört talas om programmet genom kompisar som själva gått programmet. På frågan vad som är det vanligaste problemet hos ungdomarna svarar hon att genomgående hos ungdomarna är det att de inte hittar sin identitet, känner ett utanförskap och att det är brist på vuxna som lyssnar och bryr sig. Marita G brinner för ungdomarna, hon har själv haft tonårsflickor boende hos sig i perioder. Hon brinner mycket för alla människor som behöver stöd och hjälp.

Marita Burman har varit med tidigare i programmet. Hon jobbar ideellt i föreningen, hon säger att hon inte gör detta för pengarna utan för att ha en sysselsättning. Hon känner att har nytta av sitt liv som före detta missbrukare och kriminell. Hon känner att hon kan tillföra tjejerna i påverkansprogrammet

Marita Burman, Stefan Björklund och Marita Grubb utanför KRIS Norrköping.

mycket tack vare sina egna erfarenheter. Hon berättar att hon fick bearbeta mycket i början när hon hörde tjejernas egna berättelser, hon kände igen sig, samma känslor som hon själv hade när hon var ung. Hon säger att det är viktigt att visa ungdomarna vilka val de har, visa hur det fel det kan gå genom att berätta om hur det gick för mig.

I januari 2006 startades det upp en verksamhet i form av ett projekt som heter Unga KRIS. Under 2006 kommer den att etablera sig främst den östra regionen. Unga KRIS finns till en början i Norrköping, Stockholm och Uppsala. Unga Kris vänder sig till alla mellan 13-25 år. Dessutom skall det finnas ett Unga KRIS/Råd i varje lokalförening. I Norrköping är det första Unga KRIS/Rådet tänkt att vara klart under april månad och i och med det så kommer Unga KRIS Norrköping vara bildat. Mer information kommer när projektplanen tagit form och vi ser att processen fortskrider.

Vill du
vara
med och
stödja?

Ideellt arbete av eldsjälar

Text: Caroline Christiansen

Jag kommer till lokalen på KRIS för att prata med Stefan Björklund om ideellt arbete. Vi sätter oss i soffan med en kopp kaffe och börjar prata om livet. Vi kommer snabbt in på KRIS och ideellt arbete. Stefan säger att KRIS inte skulle fungera om det inte fanns människor som var villiga att hjälpa till ideellt. Stefan själv är ordförande och anställd i KRIS Norrköping men jobbar även själv ideellt i föreningen. Alla som är anställda i KRIS Norrköping, jobbar också ideellt, och det får även andra medlemmar att hjälpa till ideellt, med att hålla lokalen öppen och se till att besökarna får kaffe och har någon att prata med. Det är cirka 15-20 personer om året som jobbar ideellt med bara ungdomsverksamheten, sen är det 5-10 personer som hjälper till med lokalen. Stefan säger att det inte är svårt att få människor att jobba ideellt, speciellt inte när det gäller ungdomar, det ger en bra känsla och de känner att de kan ge något tillbaka till våra ungdomar.

Stefan säger att det finns en riktig eldsjäl i KRIS Norrköping, Roger Carlsson. Han är ett föredöme för ideellt arbete, säger Stefan. Vi beslutar oss för att besöka Roger på sitt jobb på Norrtulls Bil och Motor. Mitt första intryck av Roger är värme, man ser att han är en glad och positiv person. Vi börjar prata om vad han gör för KRIS. Han berättar att han varit medlem i KRIS Norrköping sedan år 2001. Han började sitta som ledamot i styrelsen men har gått uppåt i föreningen och är nu vice ordförande i KRIS Norrköping. Han är bilansvarig sedan ett och ett halvt år tillbaka. Han är inne på sin tredje säsong som ledare, för påverkansprogram med killarna, som han är med på en kväll i veckan efter sitt ordinarie jobb. Roger har varit anstaltsansvarig i tre månader och tar ledigt en dag i månaden för att åka till Västerviks norra anstalt tillsammans med Marita Grubb. Det var Marita och Roger som startade upp anstaltsverksamheten i Västervik.

På sommaren när det är utomhusaktiviteter är det Roger som sköter grillen. Allt detta gör Roger ideellt för föreningen och han tycker att det är roligt. Vi pratar vidare om påver-

Roger Carlsson vid grillen

kansprogrammet och Roger berättar att han får bra respons från killarna, det är mycket positivt att jobba med ungdomar, man får mycket tillbaka.

Stefan säger att Roger alltid finns där med en hjälpande hand när något krånglar. Han ger några exempel på när Roger har ställt upp, när vi flyttade möbler så var det Roger som ställde upp med bil och bärhjälp. När vi köpte biljardbordet så var Roger med och hjälpte. Även när vi skaffade vår neonskylt på KRIS så var det Roger som satte upp den. När vi hade avslutat intervjun med Roger så åkte jag och Stefan tillbaka till lokalen på KRIS och pratade, både anställda och besökare var eniga om att Roger alltid har glimten i ögat. Marita Grubb säger att Roger ger en trygghetskänsla för killarna i påverkansprogrammet.

Vill du vara med i Norrköpingsarbete som ideell volontär eller bygga upp UngaKRIS i Norrköping?
Kontakta föreningen på telefon:
011-13 72 43

K
R
I
S

N
O
R
R
K
Ö
P
I
N
G

Sätt in pengar på
KRIS Norrköpings
postgiro konto:

107 28 85-5

Cirklar på anstalt

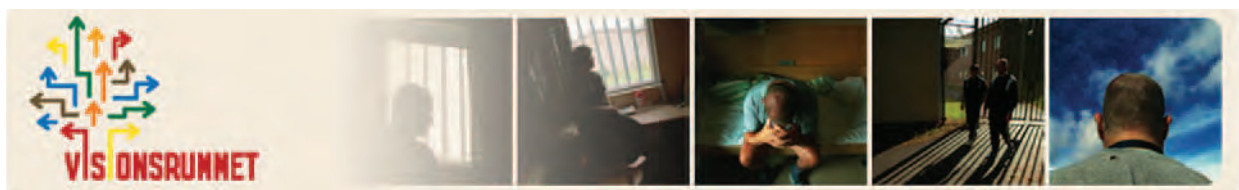

Du som verkställer kan ofta också delta i studiecirklar. Anstaltsledningarna brukar vara positiva, inte minst på de anstalter där man öppnat Visionsrum.

Bättre frigivning

På fler och fler anstalter öppnar man Visionsrum. I ett Visionsrum skall det finnas information om bostad - försörjning/ sysselsättning - Socialt nätverk - missbruk/ kriminalitet. Detta kallas basbehov, men begränsar inte innehållet. Visionsrummet fungerar som en arena för goda krafter i samhället och på så sätt är tanken att intagna ska få en bättre frigivning.

(Se även www.visionsrummet.se)

I Visionsrummen kan organisationer, föreningar, arbetsgivare myndigheter med flera möta dig som är intagen. Du får tillfälle till att skapa dig nya kontakter och påbörja ditt eget frigivningsarbete.

NBV är som studieförbund med i Visionsrummen, men inte bara där. Vi finns också på andra anstalter.

NBV Stockholms län
tel: 08-663 94 05
e-post: stockholm@nbv.se

NBV Uppsala län Gotland
tel: 018-69 63 05
e-post: uppsala-gotland@nbv.se

NBV Södermanland
tel: 0155-21 10 40
e-post: sodermanland@nbv.se

NBV Östergötland
tel: 011-18 02 90
e-post: ostergotland@nbv.se

NBV Jönköpings län
tel: 036-39 56 90
e-post: jonkoping@nbv.se

NBV Kronoberg
tel: 0470-402 75
e-post: kronoberg@nbv.se

NBV sydost
tel: 0480-246 07
e-post: sydost@nbv.se

NBV Skåne
tel: 040-97 12 10
e-post: skane@nbv.se

NBV Halland
tel: 035-21 13 12
e-post: halland@nbv.se

NBV Göteborgs och Bohus län
tel: 031-704 10 40
e-post: goteborg@nbv.se

NBV väst
tel: 0500-48 09 50
e-post: vast@nbv.se

NBV Värmland
tel: 054-18 68 94
e-post: varmland@nbv.se

NBV Örebro län
tel: 019-670 83 00
e-post: orebro@nbv.se

NBV Västmanland
tel: 021-12 62 00
e-post: vastmanland@nbv.se

NBV Dalarna
tel: 023-161 79
e-post: dalarna@nbv.se

NBV Gävleborg
tel: 026-61 06 41
e-post: gavleborg@nbv.se

NBV MittSverige
tel: 063-12 66 00
e-post: mittersverige@nbv.se

NBV Västerbotten
tel: 0910-573 50
e-post: vasterbotten@nbv.se

NBV Norrbotten
tel: 0929-123 19
e-post: norrbotten@nbv.se

Kamratcirklar

Precis som ”alla andra” i samhället kan ni starta så kallade kamratcirklar. Det betyder att ni är några stycken som bestämmer er för vad ni vill studera. En av er utses till cirkelledare.

Den som tar på sig ansvaret som cirkelledare behöver inte ha någon speciell bakgrund eller speciella förkunskaper.

Som i alla slags grupper är det bra med någon som ger ”stadga” åt arbetet - det praktiska och administrativa, tex kontakten med studieförbundet. En viktig uppgift som cirkelledare är att uppmärksamma att frågor och diskussioner hänger ihop med gruppens behov och målsättningen med cirkeln. Cirkelledaren ska också vara uppmärksam på att olika synpunkter kommer fram.

Av NBV kan ni få hjälp med att hitta material till er cirkel. Många gånger har vi intressanta material som vi själva producerat och som då inte behöver kosta något. Cirkelledarna får också stöd och hjälp av oss.

Några exempel

- **Föreningskursen** - ett material som bland annat tar upp flera viktiga delar i en beslutsprocess, vilket kan vara bra att känna till - inte minst för dig som kanske sitter med i förtroenderådet.
- **Ung och Kung** - om konsten att vara tonårsförälder. En cirkel för er som har tonåringar hemma. Kan vara bra att diskutera tillsammans med andra om områden som Internet och media, ungdomskultur, mobbning och utanförskap, föräldrarollen och om droger.
- **”Kvinna”**- NBV har en stor satsning på kvinnofrågor och jämställdhet. Inom den satsningen finns filmer, studiematerial och så brädspelet ”Quinna”. Från och med mars finns spelet också i en arabisk-engelsk utgåva och heter då ”Zoom”.

**Det finns många möjligheter!
Kontakta din NBV avdelning och hör efter
vilka cirklar som kanske också kan ordnas förutom
kamratcirklar.**

Kristina Eriksson jobbar åt Söderandan, som är ett samarbetsprojekt mellan KRIS Stockholm (Kriminellas Revansch i Samhället), Katarina och Maria Stadsdelsförvaltning och Atrium fastighetsbolag. Hon åker varje vardag ut med kaffe, smörgåsar och bullar i sin buss för att få kontakt med missbrukare på Södermalm i Stockholm.

■■■■ Innan bussfärden börjar har Christina varit och hämtat bröd och pålägg på ICA Folkungagatan, som har ställt upp som sponsor för detta ändamål. Sedan har hon kokat kaffe och gjort i ordning smörgåsarna.

Idag är det luciadagen och jag ska följa med i bussen för att få lite insikt i hur det fungerar. Jag föreslår att hon kunde ha en luciakrona och jag en staffansstrut men jag tror inte att det var något bra förslag, men gav oss ett litet skratt åtminstone. Kristina är en varm, ärlig och ödmjuk person så det känns okej att skämta lite. Tror att det kan behövas mitt i all bedrövelse som hon får se.

Kristina berättar att det är första vintern som hon är ute och åker och att det inte är så lätt att hitta var folk håller till. Men hon har en rutt som hon brukar köra och det märks att hon har fått ett tränat öga.

– Jag brukar hålla utkik även när jag åker runt i min privatbil, säger hon och skrattar.

Först åker vi till Mariatorget och utanför systembolaget får vi napp direkt. Vi stannar bussen och går ut. Jag får syn på en gammal bekant som varit på samma behandlingshem som mig, men som det tydligen inte har gått lika bra för. Han berättar att han blivit av med sin träningslägenhet. Vi står och pratar en stund och han dricker ett par koppar kaffe och äter en bulle. Efter en liten stund blir han upphämtad av några kompisar och jag ger honom en kram och säger till honom att han är värd ett bättre liv.

Under tiden har Kristina hunnit prata med några stycken. Bland annat en kille som hon försökt motivera att åka på avgiftning.

Förtvivlad butiksägare

Helt plötsligt dyker det upp en kvinna som ber att få prata med oss. Det visar sig att hon äger butiken som vi står bredvid. Hon är förtvivlad över att det samlas missbrukare just där, och att hon ringer polisen dagligen för att få bort dom. Hon vill att vi ska hjälpa henne och att inte stanna bussen just där, hon är rädd att det drar till sig fler missbrukare.

Kristina försöker på ett ödmjukt sätt förklara för henne att vi försöker prata med dessa människorna för att motivera dom att söka hjälp och på det sättet ta sig bort från sin

Kristina i samspråk med en "klient" i en av parkerna.

Foto: PETER ROTH

misär på gatorna och att det är viktigt att dom kan känna tillit till oss.

– Det handlar om okunskap, säger Kristina till mig på sitt ödmjuka sätt när vi åker därifrån i bussen.

Nästa anhalt blir Högalidskyrkan, men där är det helt tomt. Vi far därför vidare.

Vid Liljehomsbrons fäste vid Hornstull får Kristina syn på en kvinna hon känner igen så hon parkerar bussen.

– Vet du var alla andra håller hus. Det är ju tomt på folk? frågar hon. Men kvinnan har inget svar på detta.

– Jag har ju lägenheten kvar så för mig är det inte så illa, berättar hon medans hon tackar nej till en kopp kaffe.

Så vi får vidare och letar under ytterligare en timma men idag är det helt tomt.

– Så här kan det vara. Ena veckan helt tomt sen kan det helt plötsligt dyka upp en hel hög, berättar Kristina.

– Jag har börjat kolla i garage, nu när det har börjat bli kallt, fortsätter hon. Man måste vara öppen för att hitta nya sätt att jobba på.

Vi åker vidare till ett garage där jag vet att det höll till en del folk under min tid, men även där verkar det tomt. Kristina tackar för tipset och lägger det på minnet.

En förmiddag har gått och vi åker tillbaka till KRIS Stockholms lokaler. Det är dags för lunch.

För min egen del är bussturen slut, men Kristina strävar vidare. Dag efter dag, i alla väder.

Text & foto: Peter Roth

KRIS Gävle har fått egna lokaler

I Gävle startade KRIS upp verksamhet under hösten 2005 i september månad. Utan lokal började lokalföreningen sitt arbete med information till kommun och näringslivet. Utlåning av lokal och adress stod NBV Gävleborg för. Nu har KRIS Gävle en egen lokal på Södra Kungsgatan 12.

Medlemmar har rekryterats till ett 30-tal och 12 företagspaket har sålts.

– Vi började med att informera berörda parter om att KRIS nu finns i Gävle och presenterade vilka vi är och vad vi tänker göra, berättar Stefan Olsson, ordförande i KRIS Gävle.

Kommunen vägrade att sponsra med finansiering till verksamheten. Kan tyckas vara lite märkligt och snålt samtidigt som Gävle kommun redovisade en vinst på över 200 miljoner kronor 2005.

– Men Länsförsäkringar och Folk-sam har gått in med pengar till hyran den första tiden, berättar Stefan.

Lokalen som ligger på Söder i Gävle känns rymlig med sina 115 kvm.

– Vi är mycket glada för att vi äntligen har fått en egen lokal, säger Stefan.

Föreningen har tagit över KRIS Stockholms besök och anstaltsverksamhet på anstalten och informera om KRIS verksamhet i hela landet till de intagna på fängelset i Gävle.

Ungdomsverksamhet finns idag med i den framtida planeringen och målet är att även Gävle ska startas upp Unga KRIS. Information i form av föreläsningar till elever på kommunens skolor och föreningsliv finns med i verksamhetsplaneringen.

– Våra visioner är att inom några år starta upp öppenvård och stödboende i Gävle, säger Kenneth Granath, ledamot KRIS Gävle.

Styrelsen består av 7st medlemmar: Stefan Olsson, ordförande, Eva Norgren kassör, Madde Westin, sekreterare och fyra stycken ledamöter Göran Laurin, Kenneth Granath, Daniel Wengelin och Ewa Melinder.

Lokalens öppettider är:
måndag - fredag 10-17

Vill du/ni vara med och stödja KRIS Gävle ekonomiskt? Sätt in pengar på:

postgironr: 43 39 19-8
bankgironr: 5689-0023

Vill du vara med och stödja Söderanbussen ekonomiskt kan du sätta in en summa pengar på pg 1339518-1, märk talongen "söderandabussen".

Tonår å ungdom
 å mellanöl å starköl
 å vin å sprit
 å grogg å nubbe
 å hasch å marijuana
 å halsa ur flaskan
 å dricka öl å flumma
 å hasch å tjack
 å piller å piller
 å röka å skratta
 å knapra tjack å prata
 å fredagar å lördagar
 å helger å måndagar
 å veckor å månader
 å år efter år
 å tio å tjuugo
 å trettio å fyrtio år
 å heroin å tjack å roppar
 o
 åtta dagar

å gammal bil å smala klackar
 å plankor i bålsta
 å påkörd av pendeln
 i
 västerhanninge
 på
 natten
 å vaka å vifta
 på tårna
 å brutet bäcken å knä
 å nyckelben
 å rullstol å servicehem
 å härbärge å hotellhem
 å gemenskap å nykter
 å drogfri
 å röka cig å skratta
 å prata å må bra
 utan droger

Av: Ann

Skuttar
 Ja skuttar
 Ut genom porten
 Å
 Skuttar
 Nedför trappan
 Plockar raskt upp
 Pappret
 Som ligger där
 Å
 Skräpar
 För tänk om det var jag

Som låg där å skräpade
 Då skulle jag vilja att
 Någon plockade upp mej
 Skrattar
 När blåsten tar tag
 i
 min luva
 glad att jag är
 i hatten
 15 november 2005

Av: Ann

Nu är det dags igen!

- Kom och delta i Sveriges bästa drogfria midsommarfirande 2006.

KRIS midsommarläger kör igång för 8:e året i rad.

- Den 22—25 juni på Kärsöns aktivitetscenter.
- Kostnad: 500 kr/vuxen, för boende och mat.
- Alla barn gratis som vanligt.

För dig som väljer att komma ut över dagen är kostnaden 50 kr/vuxen för mat.

Bokningar sker via e-post från och med maj månad 2006 till:

gith.johnson@kris.a.se

Väl mött i sommar!

Att vara en brottsling - eller frågan om hur allt kunde bli så fel?

Jag satt häromdagen hemma hos en bekant till mig som jag inte haft kontakt med på snart 20 år och pratade igenom livets olika skeenden... Jag i formen av välartad (?), någorlunda välmående svensson med jobb, bostad och i alla fall någon form av framtid att se fram emot.

Min bekant sitter dock som narkoman och med ett ganska digert brottsregister bakom sig med misshandel, rån, utpressning och diverse andra grövre kriminella aktiviteter i DenStora-Ryggsäcken som han måste bära med sig vart han än vänder sig i samhället.

Ett exempel på det han tog upp i vårt samtal var när han kom till polisen som anmälare för en gångs skull och polisen i luckan frågade va i hela helvetet NN hade där att göra... visst... NN har ett digert brottsregister, och NN kommer troligtvis aldrig att bli polisens bästa vän, MEN nu kommer han dit Frivilligt i egenskap av medborgare för att anmäla ett brott. Får inte han det då på grund att han sen tidigare är kriminellt belastad och narkoman?

Då inställer ju sig den stora frågan i det hela, är polisen domare i vem som skall och vem som inte skall få anmäla brott i rättssamhället Sverige eller är det åklagare och domstol?

ÄR svaret på den frågan, att polisen som sitter i luckan som mottagare av anmälan, är den som ska avgöra om det är hållbart eller inte, så anser i alla fall JAG att vi är ute på hal is när det gäller rättssäkerhet här i landet.

Det min bekante skulle anmäla kan jag av både hänsyn till honom & hans situation inte skriva om här, men till saken hör att den han tänkte anmäla var en polis släkting som av distriktets poliser är känd för sin psykiska ohälsa som hade trakasserat NN 's flickvän en längre period.

Frågan är egentligen ganska enkel i sin konklusion... NÄR anser vi att en brottsling har sonat sina brott? Är det efter strafftidens slut, eller är det strax innan nästa volta, eller är det när han har vart fri från brott i minst 10 år?

NN har gjort ca 5 år på olika anstalter runt om i landet och har sett mer än va både Du, Jag och allmänna åklagaren skulle tycka va en rimlig dos av våld och hot inom det svenska rätts systemet, han är även oerhört medveten om att han har åsamkat både människor och staten skada genom sitt handlande. Idag, när han håller på att tända av från droger och försöka anpassa sig till ett mer normalt leverne... mest kanske för sin gamle far som idag är sjukpensionär eftersom ingen annan i samhället verkar bry sig om hur han handlar eller inte, bara det inte skadar dom.

Hur ser uppföljning av kriminella ut efter att dom har muckat från sin volta i realiteten och vad kan göras för att förbättra deras situation rent mänskligt, skulle jag vilja veta av ansvariga. Men risken för att jag får ett ärligt svar är väl tyvärr oerhört liten... Får jag ett svar så är det på "Politiska", vilket betyder:

- Jo, jag svarar dig, men jag svarar inte på din fråga.

Text: Christian Wallin

Fråga

KRISJURISTERNA

Rådfråga RIKSKRIS egna jurister kostnadsfritt

Skriv till:

Krisjuristerna Vikengatan 14, 652 26 Karlstad.

Tfn: 0736-88 99 70 eller mejla till: krisjuristen@kris.a.se.

Juristerna är inte färdigutbildade jurister

Umgängesrätt

■■■ *Till följd av mitt missbruk har mitt barn blivit familjehemplacerat. Vad krävs för att få tillbaka mitt barn? Vad krävs för mera umgänge med barnet?*

Den röda tråden i all lagstiftning som rör barn och föräldrar är att föräldern saknar rättigheter. Ett barn har däremot rätt till vuxna som är beredda att ge föräldraskap. Barnets hemkomst eller umgänge med sina biologiska föräldrar beror på en oändlig mängd faktorer som grovt kan delas in i två delar: Den vuxnes livssituation och barnets livssituation. Naturligtvis finns det situationer då det är bäst för barnet att stanna hos någon annan än sina biologiska föräldrar. Utgångspunkten vid tvångsomhändertagandet är dock att det ska vara en tillfällig lösning och att barnet ska få komma hem igen.

Den vuxnes livssituation

Barnets hemkomst får aldrig vara en del av den vuxnes rehabilitering. När barnet flyttar tillbaka till mamma och/eller pappa så ska detta vara permanent: Lagen vill därför att en förälder ska visa stabil drogfrihet. Om barnet skulle få placeras ut ännu en gång vore detta att utsätta ett ungt liv för ännu en stor påfrestning. Det är inte heller säkert att barnet då skulle komma till samma familj utan kan tvingas att knyta an till helt nya familjehemsföräldrar. Barn behöver trygghet och kontinuitet varför detta ska undvikas.

Parallellt med stabil drogfrihet krävs att föräldrarnas mognad kommit så långt att han/eller hon *förmår sätta*

barnets behov framför sina egna. Hemkomsten är i sig själv ofta en stor påfrestning för barnet; han eller hon behöver då en förälder som kan finnas där och bidra med den energi och det tålamod som krävs för att en bruten relation ska kunna återupprättas. Naturligtvis finns det inga schabloner, varken beträffande drogfri tid eller föräldrarnas nykterhet, framsteg, insikter och personliga mognad; bedömning kommer att göras unikt för varje unikt fall. Generellt kan dock sägas att den förälder som har en uppriktig strävan att sätta barnets bästa framför sina egna intressen - även om det smärta - snabbare kommer att vinna myndigheternas förtroende.

Barnets situation

Parallellt med föräldrarnas skötsamhet och drogfrihet måste situationen naturligtvis ses utifrån barnets livshistoria och perspektiv. Barnets ålder då det omhändertogs har naturligtvis betydelse, likaså hur länge barnet varit borta från sina biologiska föräld-

rar. Exempelvis ett barn som omhändertagits som mycket litet kommer identifiera familjehemsföräldrarna som "mamma" och "pappa". Introducerandet av en "ny" förälder måste då göras varsamt vid den tidpunkt som är lämpligt från barnets synvinkel, likaså umgänge och eventuell hemkomst. Omvänt kan utgångspunkten vara enklare om barnet omhändertagits när det varit lite äldre.

Överklagande

Socialnämndens beslut om fortsatt tvångsomhändertagande går att överklaga hos länsrätten. Samma gäller i fråga om umgänsbegränsning för den förälder som haft vårdnad om barnet eller umgängesrätt innan omhändertagandet. Socialnämnden ska självantagande överväga lämpligheten av umgänsbegränsningen.

*Hälsningar KRIS Juristerna,
KRIS Juristerna är inga advokater,
vi är lärlingar.*

Du som funderar på att be om juridisk rådgivning; läs detta:

Om du har ett förflutet som kriminell och/eller missbrukare och har tagit dig ut i någon form av arbete (alternativt planerar att göra så relativt snart), exempelvis ett lönebidragsarbete inom KRIS, kan du få ingå i ett pilotprojekt om juridisk support. Utbildning kan också vara OK om arbetslivet inte är alltför avlägset. Frågan kan bestå av vad som helst som är till nytta för ditt liv/tillfrisknande/rehabilitering/nykterhet; direkt eller indirekt.

Du som inte tillhör denna målgrupp av arbetsrelaterad rehabilitering står inte lottlös! Det är endast en KRIS Jurist som arbetar i nämnda projekt. Därtill har vi volontärer som hjälper till på sin fritid för KRIS medlemmar. Vi arbetar för att hjälpa så många vi kan utifrån de små ekonomiska resurser som är i dagsläget.

KRIS & AV EGEN KRAFT AB

i samarbete erbjuder

LÄRLINGSUTBILDNING

Styrkan i utbildningen:

- Inga prestationslösa bidrag. Under hela utbildningen ges eleverna chansen att arbeta ihop egna pengar. Upp till 18 500kr/mån
- Individuellt tempo och stöd efter önskemål. Allt anpassas efter individens behov och förutsättningar.
- Den mjuka utslussningen i samhället.
- Centralt budskap om att pengar är en symbol för arbete. Att lyfta fram värdet av att göra rätt för sig. Inget dalt, bara förberedelse för verkligheten.
- Det breda utbudet av tillvalsresurser utöver ordinarie utbildning.
- Miljöombyte och boende i närheten av utbildningen.
- Den breda kompetensen i arbetslaget. Utöver personer från KRIS med egen erfarenhet av kriminalitet och missbruk även socionom, fil-kand, gymnasielärare, 12-stegsledare, alkohol och narkotika terapeut, sjuksyster mm.
- Verklighets anpassad utbildning, där eleven får en utbildning som efterfrågas på arbetsmarknaden.

För mer information:

Kontaktman: Magda Hane

tel: 070-498 7050

Samordnare: Erik Lindh

tel: 070-677 66 57

Av Egen Kraft AB
Estuna 4000
761 73 Norrtälje

www.avegenkraft.se

**Nästa nummer av
VÄGEN UT kommer
omkring mitten av
juni, 2006**

Redaktionen tar tacksamt emot förslag på artiklar eller reportage!

**Vill Du/Ni Annonsera I
VÄGEN UT?**

Annonspriser:

Uppslag
420x297 14 700:-

Helsida
210x297 7 500:-

Insida ,sid 2,3 |
210x297 9 900:-

Baksida
210x297 12 500:-

Halvsida, liggande
210x297 4 800:-

Halvsida, stående
105x210 4 800:-

Kvartsida
105x148 3 100:-

Plugg, 1/6-del
70x148 2 200:-

Plugg, 1/8-del
56x148 1 500:-

BJÖRKA / Stenby gård
Behandling för kvinnor

Tolvstegsprogram och kriminalitetsprogram i familjehem för alkoholberoende, narkotikaberoende och personer med kriminalitet som livsstil

Målgrupp:

Kvinnor som utvecklat eller riskerar att utveckla beroende till alkohol och / eller droger och som vill genomgå tolvstegsbehandling. Kvinnor med beroendeproblematik som vill förändra sin livsstil, tankemönster och beteende.

BJÖRKA
BEHANDLINGSHEM

Behandling för män

Tolvstegsprogram och kriminalitetsprogram för alkoholberoende – narkotikaberoende män med kriminalitet som livsstil.

För ytterligare information:

Per Arenlid, enhetschef

tel. 08 - 445 86 33

e-mail: per@skyddsvarnet.se

Adress: Doktor Abrahams väg 86

168 59 Bromma

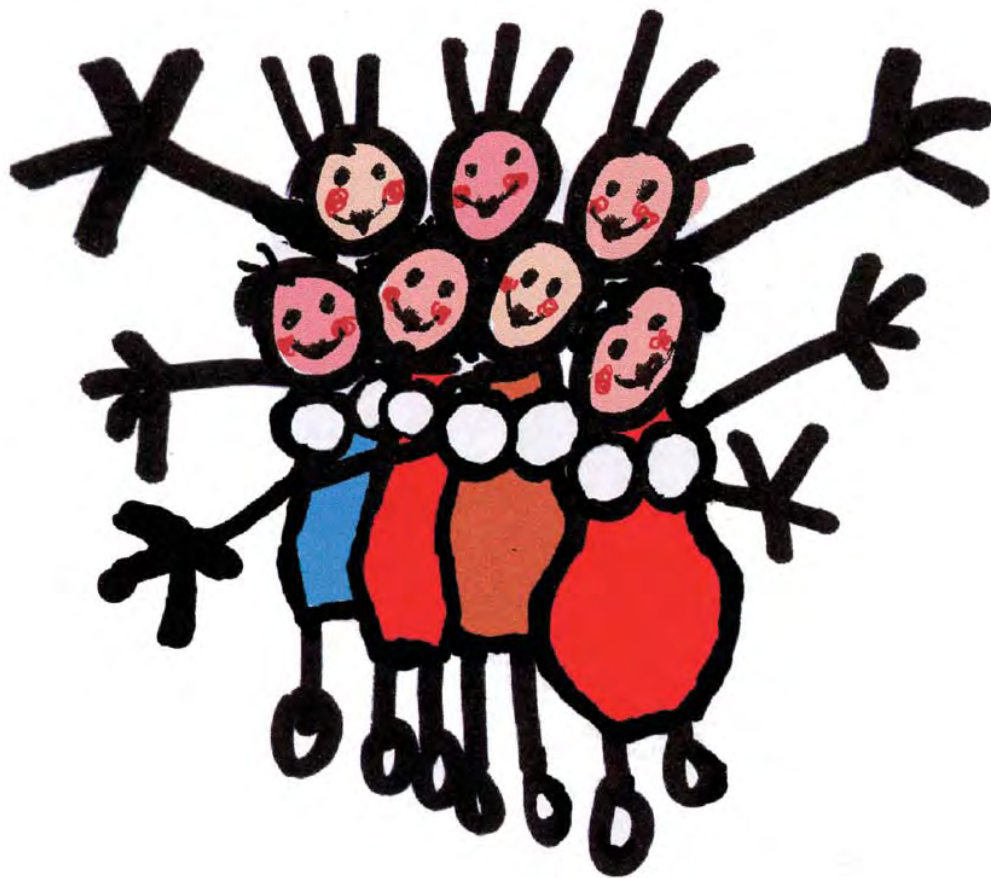
Stockholm

www.skyddsvarnet.se

NE.se

Nationalencyklopedins Internettjänst

KARINS DÖTTRAR

Karins Döttrar är ett kooperativt team av kvinnor som arbetar för att stötta och hjälpa kvinnor att ta sig ur kriminalitet och missbruk. Genom arbetsträningsplatser har vi möjlighet att stötta långsiktigt. Det dagliga arbetet består av olika former av hantverk, social träning och motivation.

Inom Karins Döttrar finns kooperatörer med egen erfarenhet av att ha tagit sig ur kriminalitet och missbruk. Det finns även kooperatörer med utbildning i stödgivande verksamhet till kvinnor från kriminalvården och socialtjänsten. Vi har egna erfarenheter av att vara mamma på avstånd och av att ha barn fosterhemsplacerade. Vi är måna om att stödja kvinnor i deras föräldraroll.

Karins Döttrar är ett Vägen ut! -kooperativ som har ramavtal med Göteborgs stad och kriminalvården.

Hör av dig om du vill veta mer!

Karins Döttrar Väv- och
Konsthantverkskooperativ
Skeppsbron 5-6
411 21 Göteborg
031-701 77 17, 0736-88 32 51
tina@vagenut.coop
www.vagenut.coop

Villa Solberg

Har du bestämt dig för att sluta med kriminalitet och med missbruk? Då är du välkommen till oss!

Villa Solberg är ett halvvägshus med sju platser för män. Halvvägshuset är en gammal men nyrenoverad gård i Säve strax utanför Göteborg. Där finns en stor mansgårdsbyggnad, ett växt-hus på ca 200 kvm, garage, verkstad mm. Till fastigheten hör också ett hektar odlingsbar mark.

Här kan du bo och ta del av ett bemötande som hjälper dig att ta dig tillbaka till samhället. Allt vi kräver av dig är dokumenterad drogfrihet och en egen vilja till förändring. Under din tid hos oss får du tillfälle att träna på det vardagsliv som du kanske har tappat bort under ditt kriminella liv. Du deltar regelbundet i NA-möten eller motsvarande. Du ska helst ha arbete eller annan sysselsättning ordnad utanför Solberg. Vi kan i enstaka fall erbjuda arbetsträningsplats.

Vi hjälper dig att göra upp en plan för framtiden, kanske vill du arbeta i ett Vägen ut! – kooperativ, studera eller arbeta med annat. Om du är pappa kan vi ge dig stöd och mod att ha en kontakt som är bra för ditt barn. Verksamheten på Villa Solberg syftar till att hjälpa dig att hitta en struktur i livet. Målet är att när du går vidare ska du ha ett nytt socialt nätverk, arbete och en aktiv fritid.

Villa Solberg har ramavtal med kriminalvården och med Göteborgs stad. Vi tar emot § 34 – placerade och kontraktsvårdsdömda.

Villa Solberg är ett Vägen ut! – kooperativ och drivs i kooperativ företagsform.

Hör av dig om du vill veta mer!

Villa Solberg
Solberg Sörgårdsväg 5
423 72 Säve
031-12 56 06
tommy@vagenut.coop
www.vagenut.coop

